

Formanden:

Jeg vil gerne starte med at takke for den tillid, som folketingets medlemmer har vist mig ved at genvælge mig som formand for tinget. Jeg skal også på vegne af de øvrige valgte medlemmer af præsidiet takke for genvalget. Jeg kan sige, at vi vil bestræbe os for i et samarbejde med folketingets partier og folketingets enkelte medlemmer at udføre de opgaver, der er pålagt henholdsvis mig som formand og præsidiet som præsidium. Jeg byder medlemmerne velkommen tilbage til arbejdet igen.

Jeg skal derefter have den glæde at byde velkommen til vore gæster i dag. Jeg byder velkommen til Hendes Majestæt Dronningen, til Hans kongelige Højhed Prinsen, til Hendes Majestæt Dronning Ingrid og til Hendes kongelige Højhed Prinsesse Benedikte. Jeg byder velkommen til repræsentanterne for højestere, og jeg byder velkommen til hver enkelt, der har villet være sammen med os på denne dag, den første dag i det nye folketingsår.

Hjertelig velkommen alle sammen.

Jeg skal derefter give ordet til statsministeren, for at han kan give den i grundloven omhandlede redegørelse for rigets almindelige stilling og de af regeringen påtænkte foranstaltninger.

Statsministerens redegørelse i henhold til grundlovens § 38. Mundtlige del:

Statsministeren (Poul Schlüter):

Det er nu et år siden, firkløverregeringen begyndte genopretningen af dansk økonomi.

Det folketingsår, der begynder i dag, markerer overgangen til, hvad vi vil kalde anden fase af den ny politik.

Det er en langsigtet politik med det klare sigte at genskabe Danmarks internationale omdømme og genskabe grundlaget for, at alle igen kan komme i beskæftigelse. En politik, der skal modernisere vort samfund i overensstemmelse med et grundsyn, som bygger på de enkelte borgers ansvarsbevidsthed og vilje til at gøre en indsats for at betrygge deres egen og deres familiers situation. En politik, der formindsker formynderiet over

for borgerne og bygger på tillid til, at de selv kan vælge og tage et ansvar for deres valg. En politik, der styrker borgernes stilling i forhold til systemet og lægger vægt på indhold og kvalitet.

De økonomiske problemer havde vokset sig så store, at vi i det første år måtte koncentrere os om en effektiv og direkte indsats for at styrke vore arbejdspladser konkurrenceevne og for at få genskabt en bedre balance i de offentlige finanser.

Det hastede.

Det var nødvendigt af hensyn til betalingsbalancen og vor internationale kreditværdighed og dermed til vore muligheder for at føre en fast og troværdig valutakurspolitik.

Det var nødvendigt for at skabe bedre vilkår for produktion og beskæftigelse i Danmark.

Det var nødvendigt for at få det rentefald, som er en afhørende forudsætning for igen at få gang i erhvervslivets investeringer og i boligbyggeriet.

Det lykkedes for regeringen at få de bærende elementer i denne genopretningspolitik gennemført. Det gjaldt de indkomstpolitiske indgreb, som skulle bane vejen for en forbedring af konkurrenceevnen. Det gjaldt i det store hele også de omfattende besparelser, regeringen foreslog på de offentlige budgetter for at standse væksten i statens gældssætning.

Men det lykkedes også at skabe en betydningsfuld forståelse og vilje til at medvirke til den økonomiske genopretning i den altovervejende del af befolkningen. Vi kan især glæde os over, at arbejdsmarkedets parter viste deres forståelse og ansvarsbevidsthed ved at indgå overenskomster, der holder sig inden for den indkomstpolitiske ramme, der var afstukket af regeringen. Vi ved, at det ikke var nogen helt let opgave. Arbejdsmarkedets parter fortjener megen anerkendelse for, at det lykkedes at løse denne opgave.

Den samme anerkendelse fortjener amter og kommuner for deres indsats i det forløbne år. De kommunale budgetter, der netop er vedtaget, viser, at det er lykkedes at standse væksten i udgifterne. Regeringen vil fortsætte arbejdet med at lette udgiftspresset for kommunerne. Vi vil i den forbindelse lægge vægt på at give kommunerne den videst mulige frihed til at vælge de løsninger, der passer bedst til de lokale forhold.

[Statsministeren]

Resultatet af regeringens, af folketingets, af kommunernes, af befolkningens og af organisationernes fælles indsats har ikke ladet vente på sig. Danmarks økonomi er i dag klart styrket i forhold til situationen for et år siden.

Inflationstakten er formindsket meget mærkbart. Det sidste år er forbrugerpriserne kun steget med ca. 6 pct., og i de sidste 3-4 måneder har de næsten ikke bevæget sig.

Lønstigningstakten er nærmest halveret i forhold til de ca. 10 pct., som i en årrække var et minimum.

Det lettede inflationsbekæmpelsen, at regeringen førte en fast kronekurspolitik. Inflationsbekæmpelsen har på sin side gjort den stabile kronekurs troværdig. Derigennem og gennem saneringen af de offentlige finanser har vi skabt forudsætningerne for et rentefald af historiske dimensioner. Ved regeringens tiltræden var renten nået op over 21 pct. Nu er den under 14 pct. Og forskellen mellem den danske rente og renten i de lande, vi skal konkurrere med, er formindsket særdeles mærkbart.

Underskuddet på betalingsbalancen blev i 1. halvdel af 1983 halveret i forhold til i fjor. Den milde vinter og de lavere energipriser har naturligvis bidraget hertil. Vi kommer antagelig i 1983 ned på et betalingsbalanceunderskud på 10-11 mia kr.

Disse positive resultater forudsatte, at der blev gennemført en kraftig sanering af de offentlige finanser gennem omfattende besparelser på statens og kommunernes budgetter. Et forventet underskud på statsfinanserne på 80 mia kr. i 1983 er nedbragt til et underskud på godt 60 mia kr.

Hensynet til betalingsbalancen og behovet for at nedbringe underskuddet på statsfinanserne gør det nødvendigt, at vi fortsat fører en stram finanspolitik, som ikke åbner mulighed for en stigning i det samlede offentlige og private forbrug i 1984. Med det finanslovsforslag for 1984, som regeringen har fremsat, viser underskuddet på statsfinanserne en faldende tendens. Det er første gang siden midten af 1970'erne. Regeringen har noteret sig, at der på forhånd er rejst nogen kritik mod visse af regeringens forslag. Vi ønsker at drøfte disse problemer med partierne, og vi er åbne over for andre forslag. Men den balance mellem indtægter og udgifter og det offentlige forbrugsniveau, som forslaget til

finanslov er udtryk for, må fastholdes. Finanslovsforslaget fastholder linjen i regeringens genopretningspolitik.

En så gennemgribende sanering kunne ikke gennemføres, uden at vi inddrog alle områder. Besparelserne må nu engang foretages dér, hvor udgifterne er. Når f.eks. social- og sundhedsudgifterne i vort land udgør ca. 60 pct. af de offentlige udgifter, så er det umuligt at friholde dem helt.

Men regeringen har lagt stor vægt på at bevare det social- og sundhedssystem, som vi selv har været med til at opbygge, så uberørt som overhovedet muligt. Derfor må jeg afvise helt urimelige påstande om, at vi ødelægger det sociale sikkerhedssystem og sundhedssektoren.

Vi gør det modsatte. Vi kæmper for at redde velfærdssamfundet på trods af den alvorlige trussel, der er rettet mod det gennem de foregående års vældige gældsætning, en gældsætning, der jo har medført, at statens rentebyrde i dag er af samme størrelsesorden som statens udgifter til sociale formål. Sådan hænger det sammen. Vore økonomiske problemer havde været af en langt mindre størrelsesorden, hvis den byrde ikke havde tynget på de offentlige budgetter.

Vi har social- og sundhedsudgifter på ca. 140 mia kr. Dem har vi formindsket. Vi har formindsket dem med ca. 1 mia kr. Men det er nu engang mindre end 1 pct. af de samlede social- og sundhedsudgifter.

Det er en fantastisk påstand, at en reduktion på mindre end 1 pct. skulle kunne ødelægge det sociale sikkerhedssystem og sundhedssektoren. De beskæringer, vi har foretaget, er for intet at regne mod de nedskæringer, enhver regering ville blive tvunget til, hvis den hidtidige udvikling havde fået lov at fortsætte bare ét eller to år til.

Lad mig specielt nævne – det tror jeg vi alle glæder os over – at det er lykkedes at sikre pensionisterne og de dårligst stillede førtidspensionister en pæn stigning i realindtægten.

Set i lyset af den svage udvikling på vore eksportmarkeder kan man godt sige, at den danske eksport har formet sig ret gunstigt. Beskæftigelsen har været stigende, men ikke stærkt nok til at opsuge den fortsat store tilgang til arbejdsmarkedet. Som i de fleste andre lande er ledigheden derfor desværre gået yderligere i vejret.

[Statsministeren]

Den vending i produktions- og dermed i beskæftigelsesudviklingen, vi regner med i løbet af 1984, skal komme fra en opgang i de private erhvervsinvesteringer, fra øget konkurrenceevne over for importerede varer og fra eksporten.

Den internationale konjunktur – og dermed vore eksportmuligheder – er fortsat præget af usikkerhed. Det er dog stadig den fremherskende opfattelse, at der vil komme et moderat internationalt opsving i 1984. Den rolige lønudvikling og det lavere renteniveau nu betyder, at dansk erhvervsliv står langt bedre rustet til at udnytte de muligheder, det vil indebære. Den stigning i dansk eksport, som er begyndt i 1983, både kan og skal fortsætte i 1984.

De private investeringer i erhvervslivet reagerer da også positivt på rentefaldet og på den roligere lønudvikling. Det bliver i den kommende tid den vigtigste opgave for os at styrke de tendenser. Det vil være af enorm betydning, hvis vi kan skabe tillid til, at den politik, der blev indledt sidste år, vil blive fastholdt og udbygget i de kommende år. Vi har jo i sommerens løb set, hvilken indflydelse usikkerhed på dette punkt har på renteutviklingen. Jeg tror, det er væsentligt at fastslå, at tillid til politisk stabilitet har den største betydning for erhvervslivets investeringsplaner.

En stabil opgangslinje vil kræve, at den konsekvente økonomiske politik bliver videreført i en længere årrække. Erhvervslivet og arbejdsmarkedet må vide, hvad de kan regne med. Inflationstakten må nedbringes yderligere. Underskuddet over for udlandet skal simpelt hen fjernes i løbet af 3–4 år, så en tilbagebetaling af gælden til udlandet kan påbegyndes. Underskuddet på statsfinanserne skal reduceres år for år, så det kan være væk ved udgangen af dette årti. Det må være målet.

Vi må ikke slække på genopretningspolitikken i utide. Vi skal sikre, at den økonomiske fremgang bider sig fast. Kun derved kan vi nedbringe arbejdsløsheden på en holdbar måde.

Regeringens politik vil derfor i den kommende tid bygge på et videre perspektiv.

I anden fase af firkloverregeringens politik, som vi nu går ind i, vil regeringen udforme og fremlægge en vækst- og moderniseringspolitik.

Vi mener, tiden er inde til en mere langsigtet politik, som er bredere funderet, og som bygger på en klar grundholdning. Den går ud på, at vi skal løse de økonomiske problemer gennem ny økonomisk vækst. Vi kan kun komme ud af den krisetilstand, vort land befinder sig i, ved at frigøre og styrke de kræfter, der findes i vort erhvervsliv, ved at skabe gode vilkår for produktionen og for investeringerne, ved at kalde på virkelysten og viljen til at tage en risiko, ved at skabe et erhvervsklima, som indebærer, at indsatsen kan resultere i en tilstrækkelig indtjening, som kan give mulighed for at konsolidere og foretage investeringer. Det er en afgørende forudsætning for fornyet fremgang i produktion og beskæftigelse og dermed i reallønnen. For sådan er jo sammenhængen.

Regeringen vil derfor iværksætte et vækst- og moderniseringsprogram, som indeholder fem hovedelementer:

- 1) fremme af investering, produktion og beskæftigelse,
- 2) en styrkelse af opsparing og kapitalformidling,
- 3) en reform af beskattningen,
- 4) indførelse af nye principper i udgiftspolitikken samt
- 5) en modernisering af den offentlige sektor.

Siden firkloverregeringens tiltræden er der sket en mærkbar positiv ændring i det økonomiske klima i Danmark. Denne forbedring skal vi fastholde med det formål at øge produktion og beskæftigelse i det private erhvervsliv. Det er regeringens opfattelse, at det eneste realistiske og holdbare grundlag for fremgang i erhvervslivets investeringer er, at der skabes vilkår, som ganske enkelt gør det velmotiveret at investere.

Vi har som nævnt fået et mærkbart rentefald. Stigningen i priser og lønninger er halveret. Kronekursen er nu stabil og forudselig. Der er begyndende tegn på en forbedring af erhvervslivets indtjening. Derigennem er der efter regeringens opfattelse skabt et godt grundlag for nye investeringer. Regeringen vil i den økonomiske politik tilstræbe, at disse helt nødvendige forudsætninger fortsat kan være til stede. Et godt erhvervsklima er kruntappen i regeringens erhvervs politik.

[Statsministeren]

Regeringen vil foretage en nyorientering af erhvervsfremmebevillingerne for at styrke en strukturtilpasning. Den skal vi igennem; vi slipper ikke for det. Vi vil i stigende omfang kanalisere erhvervsstøtten mod investeringer i ny teknologi, produktudvikling og markedsføring af nye produkter. Især de små og mellemstore virksomheder har svært ved at løse disse problemer på egen hånd, men hjælper vi dem, vil det få stor effekt på både beskæftigelse, eksport og valutaandtjening. Regeringen vil forstærke arbejdet for at lette etableringen af nye og udbygningen af mindre virksomheder.

I takt med den forstærkede erhvervsfremmeindsats på disse områder vil der ske en gradvis afvikling af en række ældre ordninger, således at der ikke bliver tale om offentlige merudgifter.

Tilpasningen af erhvervslivets struktur til de kommende afsætningsmuligheder forudsætter en kraftig og målrettet indsats på forsknings- og på uddannelsesområdet. Man kan roligt sige, at vores uddannelsessystem ikke tilstrækkelig hurtigt har kunnet tilpasse og udbygge uddannelser, som svarer til erhvervslivets behov. Det er vel en af årsagerne til den alt for høje arbejdsløshed, især blandt unge. Tre fjerdedele af dem, der har fået en videregående uddannelse, er traditionelt gået ind i den offentlige sektor. Det kan naturligvis ikke fortsætte.

Regeringen vil derfor tage initiativ til en kraftig indsats på alle niveauer af uddannelsessystemet med øget vægt på at højne kvaliteten og forbedre de unges beskæftigelsesmuligheder. Ikke mindst inden for arbejdsmarkedsuddannelserne er der behov for øget omstillingsevne og effektivisering. Det er nødvendigt, selvfølgelig, af hensyn til erhvervslivet, men det er samtidig til gavn for dem, der ønsker at dygtiggøre sig, at de får en uddannelse, vi ved der er brug for i fremtidens samfund.

Forskningsrådgivningen vil blive forbedret. Forskningsresultaterne må yderligere spredes og nyttiggøres. Der vil blive sat ind på særlig perspektivrige områder.

Investeringer på transport-, forsynings- og kommunikationsområdet må vi ligeledes tillægge høj prioritet i vækstpolitikken. Over en årrække skal vi opbygge et såkaldt bredbåndnet. Det vil ændre kommunikationsområdet afgørende og samtidig skabe mulighe-

der for dansk produktion på områder i tilknytning dertil. Endelig har det store tekniske, eksportmæssige og kulturmæssige perspektiver. Vi regner med, at arbejdet med dette projekt vil blive ført et afgørende skridt fremad i dette folketingsår. Under det stykke arbejde vil regeringen overveje, hvordan de fjernereliggende, mindre samfund kan indpasses i systemet.

Det andet hovedelement i regeringens vækst- og moderniseringsprogram vedrører erhvervenes finansieringsforhold. Den økonomiske vækst skal stimuleres gennem en styrkelse af opsparing og kapitalformidling. Der skal skabes gode muligheder både for selvfinansiering i virksomhederne og for tilførsel af fremmed kapital. Den gradvise forbedring af virksomhedernes økonomiske situation er selvfølgelig med til at skabe finansieringsmuligheder for nyinvesteringer, og samtidig ligger der heri et selvstændigt incitament til at sætte ny produktion og beskæftigelse i gang.

Kapitalformidlingen og kapitaltilførslen til erhvervene ønsker vi at lette gennem en række ændringer af erhvervsbeskatningen og gennem forbedrede vilkår for aktieemission samt ved en forbedring af realkrediten til erhvervsformål.

Udbuddet af ansvarlig, risikovillig kapital ønsker vi at øge, og vi ønsker, at aktiebesiddelse skal kunne spredes til bredere kredse i befolkningen. Regeringen vil derfor fremsætte forslag, der indebærer lempeligere skattemæssig behandling af medarbejderaktier, letter oprettelsen af aktiesparefonde samt letter adgangen til at anbringe også individuel kapitalopsparing i aktier.

Regeringen vil tillige foreslå, at pensionskasserne og livsforsikringsselskaberne får øgede muligheder for at placere midler som ansvarlig kapital i vore virksomheder.

Indkomsterne i dansk landbrug har i det seneste driftsår været stigende, men vi ved jo, at situationen for mange landmænd fortsat er uhyre vanskelig. Det gælder både de meget gældtyngede landmænd og de landmænd, som har været ramt af ugunstigt vejr.

Derfor lægger regeringen vægt på, at der snarest gennemføres en langsigtet løsning af landmændenes renteproblemer, og at der skabes grundlag for en øget selvfinansiering.

Vi venter, at der vedtages EF-foranstaltninger til støtte for strukturtilpasningen i fi-

[Statsministeren]

skeriet. Så snart det er sket, vil der blive fremsat forslag til den nødvendige danske lovgivning.

Regeringen vil fremsætte lovforslag, hvorefter de samlede kvoter for det støttede byggeri bliver fastholdt på samme høje niveau i 1984 som i året før.

Der har i det seneste år været en positiv udvikling i byggeeksporten. Det vil vi fortsat støtte med de ekstra midler, der er afsat i regeringens investeringsfremmeprogram.

Det tredje element i vækst- og moderniseringsprogrammet er som nævnt en reform af beskatningen. Stigningen i de direkte skatter gennem de sidste mange år har afsløret væsentlige mangler i vort skattesystem.

Derfor er det en højt prioriteret opgave på én gang at få reformeret indkomstbeskatningen og at få løst nogle vigtige problemer i erhvervsbeskatningen. Navnlig har den høje beskatning af merindkomst hos personer hæmmet lysten hos mange til at gøre en ekstra indsats og til at spare op.

Samtidig er der store forskelle i indkomstbeskatningen af personer, skattepligtige selskaber og skattefri institutioner. Det har tilskyndet til det, vi godt kan kalde skattetænkning, og det har skabt forvriddninger i mange økonomiske dispositioner. Derfor er det nødvendigt at ændre skattereglerne. Vi skal belønne initiativ og arbejdslyst, vi skal tilskynde til opsparings- og investeringsdispositioner, der er egnede til at fremme produktion og beskæftigelse, og samtidig må en rimelig fordeling af skattebyrden sikres. Skattereglerne må gøres enklere og lettere at forstå. Derved får borgerne også lettere ved at forudse de skattemæssige virkninger af deres dispositioner, og retssikkerheden på skatteområdet bliver forbedret.

Det lovforberedende arbejde vil vi søge gennemført så hurtigt, at der på de væsentligste områder kan fremsættes lovforslag allerede i den kommende folketingssamling. Det er hensigten, at væsentlige dele af en skattereform skal kunne få virkning fra 1. januar 1986.

På erhvervsbeskatningens område vil de forslag, der især tager sigte på at understøtte vækstpolitikken, imidlertid blive tilstræbt gennemført tidligere.

Mange af problemerne i vort skattesystem hænger sammen med de høje procenter, der arbejdes med, når man bevæger sig op over

proportionalstrækket, og derfor må vi sigte mod en betydelig forlængelse af proportionalstrækket. Det må antagelig ske over nogle år, men på længere sigt kan målet være at føre proportionalskatten helt til tops, så beskatningen af den først og den sidst tjente krone bliver den samme.

Det er en forudsætning for proportionalbeskatning, at der sker en fradragssanering, men regeringen vil ikke ændre adgangen til at fradrage renteudgifter i indtægten, og samtidig ønsker vi – det er også væsentligt – at fritage de laveste indkomster for skat.

Både formueskatten og den kommunale grundskyld af virksomheder har en række utilsigtede virkninger for beskæftigelse og produktion. Vi vil derfor se på, hvordan disse skatter kan lempes for erhvervsaktiver.

Endelig vil vi se på, hvordan vi kan skabe den bedst mulige harmoni mellem beskatning af selskaber og personligt drevne virksomheder uden at forøge provenuet af selskabsbeskatningen.

Regeringen har nedsat et sagkyndigt udvalg, der skal undersøge, hvordan vi kan gennemføre ændringer, der kan lette generationsskiftet inden for erhvervslivet, som jo ofte bliver udsat for en meget kraftig økonomisk belastning.

Et særligt udvalg overvejer ændringer i beskatningen af selvstændigt arbejdende kunstnere, så den passer bedre til kunstneres særlige arbejdsvilkår.

De to sidste elementer i vækst- og moderniseringsprogrammet vedrører den offentlige sektor.

Det er en afgørende betingelse for skabelse af et gunstigt investeringsklima, at den offentlige sektor ikke på ny begynder at vokse. Det er en strukturel svaghed ved dansk økonomi, at fremstillingssektoren er for lille i forhold til den offentlige sektor. Derfor er det nødvendigt fortsat at formindske statens underskud; det er en forudsætning for yderligere rentefald. En stigning i skattetrykket ville uundgåeligt lægge hindringer i vejen for den indkomstpolitik, som skal forbedre vore arbejdspladser konkurrenceevne.

Derfor må udgiftspolitikken tilrettelægges således, at vi sikrer, at den offentlige sektor tilpasses de samfundsøkonomiske muligheder. Det er regeringens mål år for år at reducere underskuddet på statsfinanserne.

[Statsministeren]

For 1984 kræver denne målsætning et fald i de samlede offentlige udgifter. Dette kræver betydelige besparelser på isolerede områder. Dels skal vi muliggøre omprioriteringer, bl.a. for at skaffe plads til en mere vækstorienteret indsats over for den private sektor, dels skal vi kompensere for udgiftsstigninger på områder, hvor der fortsat er et udgiftspres, som vanskeligt kan afvises.

Det er et væsentligt led i regeringens bestræbelser for at hindre en vækst i de offentlige udgifter, at brugerne selv skal betale mere, både hvor brugerbetaling allerede kendes, og på nye områder. Det kan eventuelt kombineres med forsikringsordninger. Samtidig må forsikringselementet styrkes i de ordninger, vi allerede har. Vi vil tilstræbe, at større udgiftsordninger hviler i sig selv.

Vi har brug for en tættere sammenhæng mellem retten til at disponere og ansvaret for finansieringen. Forretningsmæssige kriterier må i større omfang anvendes i den offentlige sektor.

Men udgiftspreset kan også lettes, hvis en række opgaver løses uden for de egentlige institutioner: hospitaler, plejehjem, daginstitutioner osv.

Inden for socialministeriet vil man således bl. a. gennem en forsøgsvirksomhed søge at finde frem til utraditionelle, bedre og da også gerne billigere løsninger, bl. a. ved at inddrage den enkelte og private organisationer i det sociale arbejde. Det kan give et mere menneskeligt system, f. eks. ved at øge selvaktiviteten hos de ældre og give dem større frihed og selvstændighed.

Regeringen arbejder med forslag til en finansieringsomlægning på det sociale område. Den indebærer bl. a., at de nuværende procentrefusioner afløses af bloktilskud. Der ved mener vi at opnå, at den disponerende myndighed får større valgfrihed i forbindelse med et større økonomisk ansvar.

Regeringen vil fremsætte forslag om ændring af lovgivningen om arbejdsløshedsdagpenge med det formål at styrke forsikrings-elementet.

I sundhedsvæsenet skal decentraliseringen fremmes til gavn for patienterne, ligesom det forebyggende arbejde skal have højere prioritet. Det er af afgørende betydning, at der inden for den meget udgiftskrævende sundhedssektor sker en styrkelse af omkostningsbevidstheden.

Indenrigsministeren har nedsat et produktivt udvalg, der skal inspirere til en forbedret produktivitet og effektivitet og bedre patientbehandling på vore sygehuse. Der bliver nedsat et statsligt-kommunalt udvalg, som skal se på opgavefordelingen mellem sygehusvæsenet og lægepraksis. Vi tror, det er muligt ud fra såvel en lægelig som en økonomisk vurdering i højere grad at færdigbehandle patienterne hos den praktiserende læge, så patienterne kan undgå indlæggelse.

De opgaver, der varetages af det offentlige, er af afgørende betydning for den enkeltes velfærd og for den økonomiske vækst i det danske samfund. Også i et samfundsøkonomisk perspektiv er det derfor afgørende at sikre en tilfredsstillende produktivitet og effektivitet i denne store del af det økonomiske liv, som i dag beskæftiger ca. 1/4 af den samlede arbejdsstyrke i Danmark.

Regeringen agter på denne baggrund at iværksætte et program for modernisering af den offentlige sektor med det formål at sikre øget kvalitet og fornyelse i det offentlige service i 1980'erne uden tilførsel af yderligere midler.

Det er regeringens principielle opfattelse, at en modernisering bedst kan ske ved at gennemføre en decentralisering af både ansvar og kompetence. De enkelte dele af den offentlige sektor kan kun komme til at fungere effektivt, hvis de får større bevægelsesfrihed. Derfor forbereder vi en ændring af budget- og bevillingssystemet, hvor der lægges større vægt på rammestyring og øget dispositionsfrihed for så vidt angår udgiftsbevillinger og personaleforbrug.

Vi mener, decentraliseringen skal ske på en sådan måde, at de enkelte myndigheder får klare tilskyndelser af økonomisk eller anden karakter til en bedre og billigere løsning af opgaverne. Derfor overvejer vi en øget anvendelse af markedslignende mekanismer inden for det offentlige, bl. a. på en række områder ved omlægning fra producent- til brugerbevillinger samt ved øget anvendelse af omkostningsbestemte betalingsordninger. Samtidig påtænkes tilvejebragt bedre muligheder for at udbyde nogle offentlige opgaver til private.

Regeringen lægger vægt på, at myndighedernes betjening af borgere og erhvervsliv forbedres og smidiggøres. Derfor vil bl. a. arbejdet med at forenkle den offentlige regu-

[Statsministeren]

lering – det, vi har kaldt regelsanering – blive fortsat.

Det er regeringens hensigt gennem en ændret rekruttering, nye ansættelsesmønstre og lederuddannelse at forbedre ledernes muligheder for at leve op til de nye krav.

Det er også regeringens agt løbende at tilpasse kvalifikationerne hos de andre personalegrupper, bl. a. gennem efteruddannelse. Også på anden måde vil vi sikre den bedst mulige anvendelse af det offentlige personale. Muligheden for øget løndifferentiering og en vis delegering af lønfastsættelsen vil blive taget op.

Endelig er det et hovedelement i moderniseringsprogrammet at øge investeringerne i ny teknologi, så arbejdsprocesser og arbejdstilrettelæggelse kan svare til de nye muligheder.

Finansministeren vil i løbet af efteråret fremlægge en samlet redegørelse for regeringens moderniseringsprogram.

Sigtet med regeringens genopretnings- og vækstpolitik er naturligvis i sidste instans at skabe bedre vilkår for danskerne på alle de områder, der fylder deres tilværelse: et bedre miljø, gode og rummelige uddannelsesmuligheder, et righoldigt og varieret kulturtilbud og den størst mulige retssikkerhed – for nu at nævne nogle vigtige eksempler.

Regeringen vil videreføre og udbygge den hidtidige miljøpolitik med vægt på en åben, bred og saglig information for at øge befolkningens forståelse af problemerne.

Vi støtter et samarbejde mellem erhvervs-virksomheder og offentlige virksomheder om at udbygge den eksport, der allerede nu er i gang på miljøområdet.

Når de igangsatte undersøgelser har klarlagt omfanget af og årsagerne til forurening af vort drikkevand, vil regeringen tage stilling til, om det er nødvendigt at tage nye initiativer for at imødegå denne forurening.

Vi vil gennem det internationale samarbejde yde vor del til løsning af forureningsproblemerne og tage de initiativer, der er nødvendige her i landet.

Folketinget har opfordret regeringen til at friholde kulturministeriet for de bebudede rammebesparelser, og det vil vi naturligvis efterleve, men det hindrer ikke, at der foretages fornuftige omprioriteringer inden for området.

Regeringen agter at fremsætte forslag til en ny museumslov. Dens hovedformål er en tiltrængt økonomisk forbedring for museerne, en styrkelse af enheden i dansk museumsvesen og et bedre samarbejde mellem museerne.

De gode traditioner for frivilligt idræts- og ungdomsarbejde er af stor folkelig betydning. Regeringen vil gennem en forenkling af rammerne skabe et bedre grundlag for, at disse traditioner kan videreføres. Regeringen vil tage stilling til eliteidrættens problemer på grundlag af idrætsudvalgets betænkning.

I juni måned afgav mediekommissionen betænkning om et øget dansk TV-udbud. I lys heraf vil regeringen tage initiativ til ændringer af radiolovgivningen, der kan danne grundlag for, at der uafhængigt af Danmarks Radio bliver tilvejebragt et øget udbud af dansk TV. Derefter må Danmarks Radios fremtidige forhold tages op til overvejelse.

Regeringen ønsker at gennemføre en justering af folkeskoleloven. Det bør gøres lettere at bevare små skoler, og man bør kunne gå nye veje i småbørnsundervisningen. Derfor må børnehaveklasserne kunne undervises sammen med 1. og 2. klasse, uden at børnehaveklassen gøres obligatorisk for børnene.

Regeringen mener, at prøverne må ændres, så prøvetiden halveres. Til gengæld skal der gøres en indsats for, at prøverne bedre kommer til at svare til dagligdagen. Vi skal undgå den situation, at ⅓ af eleverne spilder en måned på prøver, der faktisk ikke svarer til det niveau, de er blevet undervist på.

Ved overførelsen af de eksisterende statsgymnasier vil kvalitetsstyringen i ministeriet ikke blive svækket, men tværtimod styrket.

Der må gøres endnu en kraftanstrengelse for at lempe adgangsbegrænsningen og for at afskaffe den helt de fleste steder. De unge vælger gennemgående så fornuftigt, at meget taler for at lukke flere ind på deres første uddannelsesønske fremfor – som vi jo har oplevet i de senere år – at drive dem ud i, hvad man godt kan kalde ørkesløst pointsamleri. Der, hvor begrænsninger er nødvendige, må det hellere gå efter relevante kvalifikationer og f. eks. ikke efter lodtrækning.

Arbejdet i folkekirken, som det udfolder sig i de enkelte sogne, mener regeringen er af stor folkelig og menneskelig betydning.

Regeringen vil gennem en modernisering af den kirkelige lovgivning være med til at

[Statsministeren]

styrke mulighederne for, at dette arbejde kan trives. Regeringen overvejer en særlig indsats med henblik på at sikre de kulturværdier, som vore gamle kirker repræsenterer.

Retssystemet bør sikre den enkelte borger den bedst mulige retsbeskyttelse, også over for offentlige myndigheder.

Med dette sigte vil regeringen bl. a. fremlægge en samlet forvaltningsreform, der omfatter en ny almindelig forvaltningslov og en ny lov om offentlighed i forvaltningen. Vi vil stille forslag om en styrkelse af lægdommeres placering i straffesagerne og en almindelig effektivisering af retsplejen.

Der bør gennemføres en udvidelse af de adoptionssøgendes muligheder for at blive godkendt som adoptanter og samtidig en forenkling af undersøgelserne i adoptionssager. Der vil bl. a. blive tale om en lempelse af kravene til de adoptionssøgendes alder og til varigheden af deres samliv.

Det er endvidere regeringens opfattelse, at der er behov for at forhøje erstatningsniveauet ved personskader. Erstatningerne bør bringes mere på linje med de andre vesteuropæiske landes.

Regeringen vil endvidere styrke den forebyggende indsats mod alkoholmisbrug og brug af narkotika.

Arbejdsløsheden er steget igen i 1983, til trods for at vi har sluset omkring 8.000 flere ind i jobtilbud, ansat omkring 6.000 til hos det offentlige og skaffet flere unge i uddannelse end nogen sinde tidligere. I år må man forvente at 60.000 langtidsledige vil få et arbejdstilbud, og det er 12.000 flere end i 1982.

Anlægsarbejderne vedrørende naturgassen forløber planmæssigt og endda på visse områder forud for tidsplanen.

Regeringen arbejder målbevidst på at løse de problemer, som findes vedrørende styring af omkostningerne og opbygning af det nødvendige marked for naturgassen. Det forudsætter et nært samarbejde mellem selskaber og myndigheder.

På mandag udløber fristen for at ansøge om nye tilladelser til efterforskning og indvinding af naturgas og olie i den danske undergrund. Regeringen forventer at nå den tilsigtede nye aktivitet på dette vigtige område. Vilkårene vil blive tilrettelagt således, at der derved er basis for at skabe en større olieindustri i vort land.

Regeringen håber, at vi – trods nogle divergenser i opfattelsen af konkrete spørgsmål – kan bevare den brede politiske enighed om Danmarks udenrigs- og sikkerhedspolitik med grundlag i vort medlemskab af FN, NATO og EF sammen med vor deltagelse i det nordiske samarbejde.

Denne enighed er en vigtig forudsætning for, at vi kan yde et konstruktivt bidrag til at fremme dialogen mellem Øst og Vest og derigennem fremme en ægte afspænding på grundlag af den fornødne sikkerhed.

Vi må beklage, at der stadig sker begivenheder, som gør det vanskeligere at føre denne dialog. Jeg tænker på visse sovjetiske handlinger i det nordiske område, jeg tænker på den stadig uafklarede situation i Polen, jeg tænker på den fortsatte russiske besættelse af Afghanistan og sidst, men ikke mindst, på den tragiske nedskydning af et sydkoreansk passagerfly med 269 uskyldige mennesker om bord.

På den anden side er det opmuntrende, at Øst og Vest efter næsten tre års forhandlinger er nået til enighed om et indholdsrigt og afbalanceret slutdokument for sikkerheds- og menneskerettighedskonferencen i Madrid. Det er en væsentlig opgave at øge respekten for det enkelte menneske og for de fundamentale menneskerettigheder i det internationale samfund.

Vi må håbe, at denne enighed kan bidrage til at forbedre klimaet for forhandlingerne om andre spørgsmål af betydning for afspænding.

Det gælder ikke mindst de amerikansk-sovjetiske forhandlinger i Genève om mellemdistanceraketterne i Europa. Regeringens grundlag i denne sag er Danmarks tilslutning til dobbeltbeslutningen og den dagsorden, der blev vedtaget i folketinget den 26. maj i år. Målet må være at nå frem til et gensidigt tilfredsstillende resultat på lavest mulige niveau inden udgangen af 1983.

Samtidig vil regeringen støtte alle bestræbelser, der kan tjene til i øvrigt at begrænse rustningerne, hvad enten det drejer sig om Øst-Vest-forholdene eller de farlige tendenser til oprustning i udviklingslandene.

Den danske forsvarsordning udløber med udgangen af 1984. Regeringen vil derfor i løbet af folketingsåret indlede drøftelser om en ny forsvarsordning.

[Statsministeren]

Mulighederne for rettidig tilførsel af allierede forstærkninger er af væsentlig betydning for troværdigheden af forsvaret af Danmark. De praktiske forberedelser til, at vi kan modtage og støtte sådanne styrker, vil blive videreført.

Regeringen lægger vægt på, at civilforsvaret fungerer godt. Der er væsentlige behov for en styrkelse af dele af civilforsvaret, og regeringen vil derfor – efter forhandling med folketingets partier – fremsætte forslag til en omprioritering af indsatsen i civilforsvaret.

Bistandssamarbejdet med udviklingslandene vil vi videreføre efter de hidtidige retningslinjer med de justeringer, der fulgte af folketingsdebatten i februar. Bistanden vil i 1984 stige til 0,74 pct. af bruttonationalproduktet.

Inden for EF bliver det vigtigste problem EFs fremtidige finansiering. Regeringen er indstillet på at medvirke til konkrete justeringer og tilpasninger i hele samarbejdet, og vi har forståelse for, at det er nødvendigt at bremse den stærke stigning i landbrugsudgifterne, der har præget de seneste år.

Men regeringen vil modsætte sig en løsning, som nedbryder de resultater, der er opnået vedrørende den fælles landbrugspolitik og de principper, den bygger på: finansieringssystemet og toldunionen. De må bibeholdes som grundlag for udbygning med andre fælles aktiviteter på områder som industripolitik, forskning og teknologi, hvor det er en livsbetingelse, at Europa ikke sakker agterud i forhold til USA og Japan. Regeringen er rede til at deltage i en forøgelse af bidragene til EF, hvis udbygningen af de fælles aktiviteter gør dette ønskeligt.

Den fiskeripolitiske løsning, der blev opnået i januar, giver rimelige vilkår for fiskeriets udvikling, men der er selvfølgelig fortsat problemer, som må løses, bl. a. fordelingen af sild og torskefiskeriet ved Grønland.

Da Grønlandsministeren og jeg var i Grønland, fik vi bekræftet, at Grønland fortsat er besluttet på at forlade EF. Vi vil fortsat søge at sikre, at Grønland i fortsat rigshed med Danmark opnår de bedst mulige betingelser.

Tilsvarende vil regeringen fortsat yde Færøerne al nødvendig støtte til at opnå de bedst mulige resultater i forhandlingerne med EF.

I dette folketingsår skal vi gøre en kraftig indsats for at videreføre og udbygge genop-

retningspolitikken og for at begynde en vækst- og moderniseringspolitik.

Vi skal i dette arbejde – for det er nødvendigt – i høj grad bygge på den tillid og optimisme, der er skabt i befolkningen og i erhvervslivet.

Det grundlag kan man ikke undvære, hvis de resultater, der er opnået, skal omsætte sig i en forøget eksportindsats, i en forstærket indsats i konkurrencen med importerede varer og i øget produktion, beskæftigelse og investering i vort erhvervsliv. Vi kan kun rette landets økonomi op og skabe ny vækst gennem en frugtbar og tillidsfuld vekselvirkning mellem regeringen og folketinget på den ene side og befolkningen og erhvervslivet på den anden side.

Derfor er det af afgørende betydning, at regeringen og folketinget i fællesskab skaber tillid til, at den politik, der blev indledt for et år siden, ikke bliver slået i stykker; jeg tror, det værste af alt ville være at give op på halvvejen.

Det er det ansvar, vi alle skal arbejde under.

Regeringen indbyder i dag folketinget og dets partier til et samarbejde om denne politik, og vi vil med åbent sind over for kritik og andre forslag forhandle om de enkelte elementer.

Den afgørende betingelse er, at den linje og den styrke, der ligger i regeringens forslag, bevares.

Jeg foreslår, at vi indleder det nye folketingsår med et trefoldigt leve for Danmark.

Danmark leve!

(Statsministerens opfordring besvarede med et trefoldigt hurra).

Statsministerens redegørelse i henhold til grundlovens § 38. Skriftlig del:

Statsministerens redegørelse i henhold til grundlovens § 38 afgives i en mundtlig og en skriftlig del.

I denne skriftlige del af redegørelsen gives en kortfattet omtale af de lovforslag og forslag til folketingsbeslutning, som regeringen ved begyndelsen af det nye folketingsår påregner at fremsætte i løbet af folketingsåret.

[Statsministeren]

Redegørelsen indeholder endvidere oplysninger om ministerredegørelser til folketinget.

ARBEJDSMINISTEREN:

Ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring. (Dækningsgrad efter medlemsanciennitet og forhøjelse af bidrag).

Forslaget fremsættes med det formål at nedbringe statens andel af udgifterne til arbejdsløshedsdagpenge.

Der foreslås dels ændrede regler for beregning af arbejdsløshedsdagpenge for medlemmer med mindre end 3 års anciennitet, således at der indføres særlige indtrædelsessatser, dels forhøjelse af medlems- og arbejdsgiverbidrag.

Lov om arbejdsmarkedsuddannelser.

Specialarbejderuddannelsen, efteruddannelsen af faglærte, omskoling og uddannelsesforanstaltninger for særlige grupper er hidtil blevet gennemført med hjemmel dels i lov om uddannelse af specialarbejdere m. fl. og omskoling, dels i de årlige finanslove samt forskellige administrative forskrifter. Uddannelserne styres af råd, nævn eller udvalg med forskellig sammensætning og kompetence. Den kraftige ekspansion i de senere år, der også har omfattet etablering af forskellige nye programmer, har gjort det ønskeligt at foretage en justering og samling af retsgrundlaget i én lov omfattende samtlige arbejdsmarkedsuddannelser.

Ændring af lov om ferie.

Arbejdsministeriet har i september 1982 nedsat en arbejdsgruppe vedrørende tekniske justeringer af feriegirsystemet m.v.

Som grundlag for lovforslaget har arbejdsgruppen overvejet en række forslag, der medfører forenkede udbetalingsregler for feriegodtgørelsesbeløb og smidigere udbetalingsregler for særlige grupper af lønmodtagere, f. eks. pensionister.

Ændring af lov om arbejdsmiljø.

Med henblik på at imødegå utilsigtet anvendelse overvejer arbejdsministeriet behovet for at ændre arbejdsmiljølovens hviletidsbestemmelser.

Ændring af lov om arbejdstilbud til ledige.

Forslaget indebærer en ordning, hvorefter der kræves mindst 13 ugers beskæftigelse efter afslutningen af første arbejdstilbud som betingelse for at opnå arbejdstilbud på ny.

Lov om job til værnepligtige.

På baggrund af betænkningen fra udvalget vedrørende jobsikring for værnepligtige vil regeringen søge at afbøde de værnepligtiges beskæftigelsesproblemer efter hjemsendelsen ved at fremsætte forslag på dette område.

Der vil muligvis endvidere blive fremsat forslag om:

Ændring af lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse m.v.

EF-Kommissionen har udtaget stævning mod Danmark ved EF-Domstolen med påstand om, at ligebehandlingsloven begrænser ligebehandlingsprincippet i forhold til EFs direktiv herom.

Der foregår for tiden forligsforhandlinger med Kommissionen. Hvis disse forhandlinger ender positivt, vil der hurtigt blive fremsat lovforslag til opfyldelse af et eventuelt forlig.

Arbejdsministeren vil give folketinget en redegørelse om arbejdstid.

BOLIGMINISTEREN:

Lov om boligbyggeri.

Genfremsættelse af det forslag, som blev fremsat den 1. juni 1983.

Ændring af lov om individuel boligstøtte.

Som led i bestræbelserne for at nedbringe de offentlige udgifter foreslås en ændring af reglerne for tildeling af boligydelse til pensionister, således at modtagerne bibringes en selvstændig interesse i at begrænse boligudgifterne.

Ændring af lov om leje.

Der ønskes gennemført følgende mindre ændringer af lov om leje:

– en ændring af bestemmelserne om mellem-mænd ved udlejning af lejligheder, således at der ikke fremover kan opkræves veder-

[Statsministeren]

- lag af lejeren ved formidling af lejligheder. § 106 foreslås ophævet, og straffebestemmelse indsættes i § 6;
- en ændring, således at udlejer får dækning for stigningen i faste fjernvarmeudgifter, der varsles med mindre end 3 måneder;
 - en ophævelse af lejelovens § 69, stk. 2, vedrørende fremlejeafgift;
 - en ændring, således at nyere private udlejningsejendomme fritages for den hensættelsespligt, som indførtes i 1982, og hvorefter der i Grundejernes Investeringsfond skulle hensættes et beløb på 5 kr. pr. m² i 1983 stigende til 15 kr. i 1986 for alt privat udlejningsbyggeri.

Ændring af lov om midlertidig regulering af boligforholdene.

Der ønskes gennemført følgende ændringer i lov om midlertidig regulering af boligforholdene:

- en ændring, således at ejere af udlejningsejendomme kan få frigivet de midler, som efter tidligere gældende boligreguleringslov af 14. februar 1967 indestår i Grundejernes Investeringsfond, under forudsætning af, at disse midler anvendes til vedligeholdelse og forbedring af de pågældende ejendomme;
- en ændring, således at nyere private udlejningsejendomme fritages for den hensættelsespligt, som indførtes i 1982, og hvorefter der i Grundejernes Investeringsfond skulle hensættes et beløb på 5 kr. pr. m² i 1983 stigende til 15 kr. i 1986 for alt privat udlejningsbyggeri.

Ændring af lov om boligbyggeri.

Der ønskes gennemført følgende ændringer i lov om boligbyggeri:

- etablering af en langsigtet løsning på ungdomsboligernes husleje problemer, der dels sikrer en større egeninteresse i at begrænse udgiftsstigningerne, dels sikrer en bedre sammenhæng mellem lejens størrelse og det lejedes værdi. En arbejdsgruppe forventes at fremkomme med forslag herom ved udgangen af 1983;
- foranlediget af den senere tids sager vedrørende de almennyttige boligselskaber har boligministeren bedt boligstyrelsen nedsatte en arbejdsgruppe, som skal overveje forskellige problemer, herunder navnlig

- omkring revisionen af selskabernes regnskaber, tilsynet med selskaberne samt ledelsens opgaver og ansvar. Arbejdsgruppen søger at færdiggøre sit arbejde ved udgangen af 1983. Afhængigt af arbejdsgruppens resultater kan der blive behov for ændringer i byggeriloven på de nævnte områder;
- på baggrund af et stigende antal byggeskader i det almennyttige boligbyggeri i de senere år overvejes, hvorledes byggeskader mere effektivt kan forhindres gennem f. eks. en udvidet eftersynsordning, ligesom der overvejes en anden finansiering af udbedringen af allerede opståede byggeskader i almennyttigt boligbyggeri. En arbejdsgruppe forventes færdig ved udgangen af 1983;
- det overvejes at åbne mulighed for at opføre prøvehuse med offentlig støtte i tilknytning til påtænkte andelsboligprojekter.

Der vil muligvis endvidere blive fremsat følgende forslag:

Ændring af byggeloven.

Der vil kunne blive tale om lovændringer som følge af afslutningen af udvalgsarbejde om håndhævelse af bygge- og miljølovgivningen.

Ændring af lov om realkreditinstitutter.

Der ønskes gennemført følgende mindre ændringer i lov om realkreditinstitutter:

- eventuelle ændringer i forbindelse med indførelsen af fremrykket ejerskiftefinansiering. Forslaget afhænger af udvalgsarbejde, der forudsættes afsluttet ved årets udgang;
- lempelse af lånegrænserne for skolebyggeri m.v.

Ændring af lov om indeksregulerede realkreditlån.

En arbejdsgruppe overvejer mindre, tekniske ændringer af bl. a. reguleringsbestemmelserne. Afhængigt af resultatet af overvejelserne kan der eventuelt blive behov for visse mindre lovændringer.

ENERGIMINISTEREN:

Energiministeren vil give folketinget redegørelser om:

[Statsministeren]

- Energipolitik.
- Dansk Olie & Naturgas A/S' og dets datterselskabers virksomhed m.v.

FINANSMINISTEREN:

Lov om bemyndigelse til optagelse af indenlandske statslån og om fornyelse af præmieobligationslån.

Lovforslagets formål er at skabe mulighed for at modvirke likviditetsvirkningen af statens budgetunderskud.

Lovforslaget vil tillige indeholde bemyndigelse til optagelse/fornyelse af præmieobligationslån.

Lov om bemyndigelse til optagelse af udenlandske statslån.

Lovforslagets formål er at skabe mulighed for, at staten kan medvirke ved dækningen af Danmarks valutariske finansieringsbehov.

Lov om statens regnskabsvæsen.

Gældende lov på området er fra 1926. Den organisatoriske udvikling i statsadministrationen, ændringer i betalingsvaner og i regnskabsteknisk henseende har medført, at en ændring i lovgrundlaget m.v. er påkrævet. En generel modernisering og forenkling af statens regnskabsvæsen vil blive søgt tilvejebragt gennem en ajourføring af regler m.v. inden for en smidig ramme af bemyndigelser til sikring af systemets fleksibilitet.

Lov om nedlæggelse af statsanstalten for livsforsikring.

I »Beretning til statsrevisorerne om statsanstalten for livsforsikring« (januar 1983) har rigsrevisionen på baggrund af en undersøgelse foretaget af forsikringstilsynet om bonusreglerne i statsanstalten henstillet, at statsanstalten overgår fra 5-årige til 1-årige statusopgørelser. Som en konsekvens af de senere års ændring i konkurrence- og markedsvilkårene ønskes der samtidig foretaget en ændring i statsanstaltens status til et gensidigt selskab. Statsanstalten opnår herved en konkurrencemæssig ligestilling med de øvrige livsforsikringsselskaber, og der sikres tillige en forbrugerindflydelse på statsanstaltens ledelse. Den gældende statsgaranti forudsættes videreført for de eksisterende forsikringer.

Lov om statsgaranti for obligationslån optaget af Færøernes Realkreditinstitut.

Forlængelse af den gældende statsgarantiordning, som udløber pr. 1. april 1984, og en eventuel forhøjelse af garantirammen fra de nugældende 150 mill. kr.

Finanslov for 1984.

Tillægsbevillingslov for 1983.

Finanslov for 1985.

Der vil muligvis endvidere blive fremsat forslag om:

Ophævelse af lov om boligsparekontrakter.

De forbedrede finansieringsmuligheder på realkreditområdet og de generelt lettede rentevilkår har reduceret behovet for en særskilt ordning med boligsparekontrakter. Ordningen indebærer betydelige administrative belastninger, og en ophævelse vil medføre en væsentlig regelforenkling.

Finansministeren vil give folketinget redegørelser om:

- Modernisering af den offentlige forvaltning.
- Regelsaneringsarbejdet.

FISKERIMINISTEREN:

Ændring af lov om saltvandsfiskeri.

Forhandlinger, som for tiden foregår med organisationerne, forventes at ville resultere i forslag om ændringer i selskabers adgang til at drive erhvervsfiskeri og i bestemmelserne om adgang til at drive bierhvervsfiskeri og fritidsfiskeri.

Ændring af lov om kvalitetskontrol med fisk og fiskevarer.

Der agtes indført hjemmel til at forbyde fiskeri i forurenede områder og i områder, hvor der foreligger mistanke om forurening.

Der vil endvidere blive foreslået hjemmel til forbud mod omsætning m.v. af fisk fra de nævnte områder.

Lov om offentlig fiskeauktion m.v.

[Statsministeren]

Efter forhandling med bl. a. fiskerierhvervets organisationer agtes der fremsat forslag til lov om offentlig fiskeauktion m.v., hvorved den gældende lov om salg af fisk ved offentlig auktion vil blive revideret.

Der vil blive foreslået bestemmelser om, at en auktionsmesterbevilling er en betingelse for at drive fiskeauktion og tillige indebærer pligt til auktionsdrift inden for bevillingsområdet.

Endvidere vil der blive foreslået en ny ordning til sikring af et rimeligt indtægtsniveau for fiskeauktionsmestre.

Forslaget vil også indeholde bestemmelser, hvorved fiskeriministeren får større mulighed for kontrol med forskellige forhold i forbindelse med udøvelsen af både selve fiskeriauktionsvirksomheden og andre erhvervsmæssige aktiviteter, der udøves af en fiskeauktionsmester.

I øvrigt har loven stort set til formål at lovfæste hidtidig praksis.

Ændring af lov om regulering af fiskeriet.

Loven indeholder bestemmelse om revision i 1983-84.

Lov om tilskud til kapacitetstilpasning i fiskeriet.

Lovforslaget vil blive udarbejdet i overensstemmelse med EFs direktiv om foranstaltninger med henblik på tilpasning af kapaciteten i fiskeriet. Dette direktiv, som er en del af den i 1983 fastlagte fiskeripolitik i EF, forventes vedtaget i oktober 1983. Direktivet fastlægger retningslinjer for nationale ordninger vedrørende tilskud til midlertidig oplægning af fiskerfartøjer og til fiskerfartøjers endelige ophør med fiskeri. Regeringen ønsker at gennemføre disse to ordninger med henblik på at tilpasse den danske fiskerikapacitet til de foreliggende fangstmuligheder.

Ordningerne indebærer mulighed for EF-refusion med ca. 50 pct. af en del af de nationale udgifter. Loven vil være midlertidig og knytte sig til det treårige kapacitetsdirektiv i EF.

Ændring af lov om midlertidige statstilskud til visse strukturforbedringer m.v. inden for fiskeriet.

Loven ønskes ændret med henblik på at tilpasse tilskudsområdet til EFs fiskeristruk-

turpolitik. Tilskudsområdet vil herunder blive udvidet til også at omfatte kunstigt opdræt af fisk, der må skønnes at indebære nye erhvervsmuligheder i Danmark. Anvendelsen af loven vil give mulighed for supplerende tilskud fra EF.

FORSVARSMINISTEREN:

Ophævelse af lov om talsmænd og klageadgang for menige af det militære personel.

Efter oprettelsen af disciplinarnævn og ankenævn i henhold til militær retsplejelovs § 43 til behandling af klager over anvendte disciplinarmidler i militære straffesager er der ikke længere behov for den særlige klageadgang, der er indeholdt i loven om talsmænd og klageadgang.

INDENRIGSMINISTEREN:

Ændring af de kommunale styrelseslove. (Vederlags- og pensionsbestemmelser m.v., ansvarsregler samt samling af visse kommunale styrelsesregler).

Efter lovforslaget kan der fastsættes mere enkle regler om borgmestervederlag og pension, viceborgmestervederlag, udvalgsformandsvederlag, vederlag for medlemskab af kommunalbestyrelser samt feriegodtgørelse.

Forslaget, der er en del af regelsanerings- og forenklingsarbejdet, vil også indeholde ændringer med henblik på at forenkle styrelseslovens bestemmelser om kommunernes budget og regnskabsvæsen.

Det må påregnes, at udvalget om ansvarsplacering i kommunestyret vil fremkomme med forslag om ændring af den kommunale styrelseslov med det formål at få klargjort reglerne om ansvarsplacering og sanktionsmuligheder i kommunestyret.

Endelig vil lovforslaget eventuelt indeholde forslag om at samle en række kommunale styrelsesregler, hvoraf mange findes i speciallove.

Ændring af lov om kommunal indkomstskat.

Lovforslaget er et led i den af regeringen iværksatte regelsanering. Ændringerne sigter imod en forenkling af bestemmelserne om deling mellem kommunerne af den samlede kommunale andel af indkomstskatten fra

[Statsministeren]

henholdsvis personer og selskaber, foreninger m.v.

Ændring af lov om et hovedstadsråd.

Loven indeholder bestemmelse om revision i folketingsåret 1983-84. Med henblik herpå nedsatte indenrigsministeren i april 1981 kommissionen om hovedstadsrådet med den opgave at overveje den fremtidige opgavefordeling og i tilknytning hertil den fremtidige administrative og styringsmæssige struktur i hovedstadsområdet.

Kommissionen har afgivet betænkning den 17. maj 1983. På grundlag af betænkningen vil regeringen tage stilling til det lovforslag, der skal forelægges folketinget.

Ændring af lov om sygehusvæsenet.

Lovforslaget skal skabe hjemmel for, at der kan gennemføres en betalingsordning for behandling på sygehuse. Betalingsordningen er tænkt udformet således, at personer over en indkomstbestemt sygesikringsgrænse betaler en del af udgifterne ved sygehusindlæggelse og ambulant behandling.

De nærmere regler om betalingsordningen vil blive fastsat i sygesikringsloven, hvortil lovforslaget vil henvises.

Sygehuslovens regler om indtægtsinddragelse og lommepengeudbetaling vil endvidere blive foreslået ændret, således at der kommer til at gælde ensartede regler for psykiatriske og somatiske patienter.

Som led i den af regeringen iværksatte regelsanering vil der desuden blive foreslået forskellige forenklinger af reglerne om fribefordring i forbindelse med sygehusbehandling, ligesom fribefordringen vil blive begrænset.

Ændring af lov om svangerskabshygiejne og fødselshjælp.

Som led i regelsaneringen foreslås ændring af forskellige bestemmelser i loven.

Reglerne om fødselshjælpsplanlægning foreslås ændret således, at denne planlægning (efter 1984) indgår i sygehusplanerne.

Det foreslås endvidere, at amtskommunerne stilles frit i spørgsmålet om, hvorvidt de – ud over vejledning hos praktiserende læger om anvendelse af svangerskabsforebyggende metoder – tillige vil tilbyde denne vejledning på en dertil indrettet sygehusafdeling eller

klinik. Der tilsigtes ingen begrænsning i omfanget af vejledningen.

Ændring af lov om offentlig sygesikring.

Som en konsekvens af den pr. 1. juli 1983 gennemførte ressortændring mellem indenrigsministeriet og socialministeriet, hvorefter sygesikringen er overført til indenrigsministeriet, skal loven ændres på forskellige punkter, således at de beføjelser m.v., der ifølge loven er henlagt direkte under sikringsstyrelsen, overføres til indenrigsministeren. Endvidere skal sammensætningen af sygesikringens forhandlingsudvalg ændres, således at socialministeriet ikke længere skal udpege en repræsentant til at deltage i forhandlingsudvalgets møder som observatør.

Herudover skal lovforslaget skabe hjemmel for, at der kan gennemføres en betalingsordning med hensyn til behandling under den offentlige sygesikring. Betalingsordningen er tænkt udformet således, at personer over en indtægtsbestemt sygesikringsgrænse må betale de fulde udgifter ved behandling hos praktiserende almen læge, speciallæge, tandlæge, fysioterapeut og kiropraktor.

Der vil samtidig i lovforslaget blive åbnet adgang for, at de pågældende vil kunne sikre sig mod disse udgifter ved at betale et nærmere fastsat beløb, som vil være ens for alle, til den offentlige sygesikring. Disse personer vil i stedet kunne søge risikoen dækket i private forsikringsselskaber, og lovforslaget vil indeholde regler om de vilkår, hvorunder sådanne forsikringer kan tilbydes. Lovforslaget vil indeholde en hjemmel til, at der, når de tekniske muligheder foreligger, kan gennemføres selvrisikoorordninger både i den offentlige sikringsordning og i de private forsikringsordninger. Indtægterne ved betalingsordningen vil blive overført til staten.

Endvidere vil der som et led i regelsaneringen eventuelt blive foreslået forskellige forenklinger af reglerne om fribefordring i forbindelse med behandling under den offentlige sygesikring, ligesom fribefordringen vil blive begrænset.

Ligeledes som et led i regelsaneringen påregnes det at ophæve en bestemmelse om, at det er en betingelse for ydelse af tilskud fra den offentlige sygesikring til behandling hos fysioterapeut på klinik, at klinikken er godkendt af amtsrådet m.v.

[Statsministeren]

Lov om et forebyggelsesråd.

Den gældende lov indeholder bestemmelse om revision senest i folketingsåret 1983-84, hvor der skal tages stilling til rådets fortsatte virksomhed.

Da forebyggelsesrådets arbejdsområde er meget bredt, og da rådet reelt kun har fungeret i knap 3 år, finder regeringen, at der endnu ikke er tilvejebragt et tilstrækkeligt grundlag for at bedømme rådets virksomhed. Det foreslås derfor, at tidspunktet for den materielle revision af loven udsættes til folketingsåret 1986-87.

Lov om apoteksvirksomhed.

Forslaget har bl. a. til formål at afklare problemerne vedrørende registreringsrettighederne for de lægemidler, som fremstilles på apoteker og sygehusapoteker, og at forenkle apotekernes økonomisystem. Med henblik på at tilvejebringe balance mellem apotekerfondens udgifter og indtægter vil der endvidere blive søgt hjemmel til at dække pensionsudgifterne over medicinpriserne.

Ændring af lov om lægemidler.

Forslaget har til formål at forenkle lægemiddellovens regler om kliniske afprøvninger af lægemidler samt reglerne om tilladelser til vederlagsfri udlevering af lægemidler.

Forslaget tilsigter fortsat ikke forandringer i de gældende principper for kliniske afprøvninger, der skal anmeldes til, men ikke godkendes af sundhedsstyrelsen. Ændringerne vil således være af teknisk-administrativ karakter og primært have til formål at forenkle administrationen på området.

Ændring af lov om valg af danske repræsentanter til Europa-Parlamentet.

Såfremt der gennemføres en akt om Grønlands udtræden af De europæiske Fællesskaber, vil det være nødvendigt at foretage ændring af loven om valg af danske repræsentanter til Europa-Parlamentet, således at Danmarks 16. mandat flyttes fra Grønland til Danmark.

De tre årlige indfødsretslove.

Der vil muligvis endvidere blive fremsat følgende forslag:

Ændring af lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m.v.

Regeringen overvejer en ændring af reglerne om afregning af den kommunale andel af kildeskatten, således at der sker en vis forrentning af de beløb, der hvert år skal tilbagebetales i november måned som led i den endelige afregning vedrørende det foregående kalenderår.

Ændring af lov om folketingsvalg på Færøerne.

Hensigten med lovforslaget er at give danske statsborgere, der fra Færøerne midlertidigt flytter til udlandet, en tilsvarende adgang til at afgive stemme ved folketingsvalg, som er tillagt statsborgere, der fra Danmark midlertidigt flytter til udlandet.

Herudover vil forslaget komme til at indeholde en del tekniske ændringer, hvorved den færøske folketingsvalglov ajourføres med den danske.

Ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner.

Hvis der – som omtalt i socialministerens bidrag til lovprogrammet – bliver tale om væsentlige ændringer af finansieringsreglerne på det sociale område, vil det kunne blive nødvendigt at ændre reglerne om generelle tilskud og udligning.

Eksempelvis kan der tænkes indført nye kriterier (kvinders erhvervsfrekvens eller lignende).

INDUSTRIMINISTEREN:

Ændring af lov om forsikringsvirksomhed.

Ændring af lov om tilsyn med pensionskasser.

Foranlediget af regeringens forslag til lov om realrenteafgift af visse pensionskapitaler m.v., hvor der tages udgangspunkt i det bogføringsprincip, at obligationers værdi skal opgøres efter matematiske kurser, er det nødvendigt at indføre et tilsvarende princip i regnskabsreglerne i de to ovennævnte love.

Endvidere skal der gennem ændring af lov om forsikringsvirksomhed gives pensionskasser og livsforsikringselskaber større tilskyndelse til at øge de erhvervsaktive investe-

[Statsministeren]

ringer i overensstemmelse med regeringens investeringsfremmeprogram.

Desuden vil omstruktureringen af statsanstalten for livsforsikring, hvorefter den formetlig omdannes til et gensidigt selskab og underlægges forsikringstilsynet, få lovgivningsmæssige konsekvenser.

Endelig undersøges mulighederne for enkelte mindre ændringer, som har karakter af en tilpasning til anden lovgivning.

Lov om betalingskort.

Forslaget tilsigter en registrering af betalingssystemer baseret på konto-, kredit- og købekort og offentlig kontrol og indseende med systemerne med henblik på at sikre overskuelighed, frivillighed og beskyttelse mod misbrug.

Ændring af patentloven.

Forslaget tilsigter at skabe hjemmel for dansk ratifikation af Budapesttraktaten om international anerkendelse af deponering af mikroorganismer. Herudover indeholder lovforslaget ændringer i bestemmelserne om internationale patentansøgninger samt forslag til en omlægning af patentlovens årsafgiftssystem.

Endvidere vil der eventuelt blive optaget bestemmelser i lovforslaget med henblik på en effektivisering af patentproceduren.

Lov om gennemførelse af De europæiske Fællesskabers retsakter om ind- og udførsel af varer.

Ved Danmarks indtræden i De europæiske Fællesskaber var EFs fælles handelspolitik kun gennemført i beskedent omfang. Man skønnede derfor fra dansk side, at der ikke foreløbig var behov for særlige regler om gennemførelse af EF-retsakter om ind- og udførsel. De nationale regler i valutaloven fandtes foreløbig at være tilstrækkelige.

I den forløbne tid er den fælles handelspolitik imidlertid blevet udvidet betydeligt, og det er nu nødvendigt, at valutalovens ind- og udførselsbestemmelser suppleres med tilsvarende bestemmelser for EF-retsakter.

Ophævelse af lov om gennemførelse af den internationale konvention af 25. august 1924 om konossementer.

Formålet med lovforslaget er at opgive den af Danmark i 1938 ratificerede konvention om konossementer fra 1924.

Mellem de nordiske lande er der enighed om at opgive konossementskonventionen fra 1924, som blev opretholdt ved sølovsændringerne i 1973, hvor man i de nordiske sølove indarbejdede den reviderede konossementskonvention fra 1968.

En opsigelse af 1924-konventionen vil medføre en betydelig forenkling af retssystemet og er derfor blevet støttet af alle interesserede erhvervsorganisationer.

Ændring af lov om velfærdsforanstaltninger for søfarende.

Velfærdsafgiften har hidtil været opkrævet med et fast beløb, som oprindeligt blev fastsat i 1948 til 8 øre pr. dag pr. beskæftiget sømand og udredet med 50 pct. af statskassen, 25 pct. af de søfarende og 25 pct. af rederne. Siden 1948 er beløbet blevet forhøjet 4 gange, senest i 1977 til 80 øre pr. dag pr. beskæftiget sømand.

Der foreslås en forhøjelse med 50 pct. Hermed tilsigtes det at opretholde 1983-aktivitetsniveauet, der i forhold til tidligere år er nedsat med ca. 30 pct.

Ændring af lov om skoleskibsafgift.

Loven om skoleskibsafgift fastsætter, at ejeren af registreringspligtigt dansk skib på over 300 bruttoregistertons skal betale en afgift til staten til delvis dækning af udgifterne ved driften af skoleskibet »Danmark«. Afgiften udgør 50 øre årligt pr. nettoregisterton.

Loven bortfalder med udgangen af 1983. Det foreslås at forlænge loven uændret for en ny 4 års periode.

Der vil muligvis endvidere blive fremsat følgende forslag:

Ændring af lov om stålhandelens overholdelse af listepreiser m.v.

EF-Kommissionen har til Ministerrådet fremsendt forslag til henstilling til medlemslandene om at udarbejde statistik for stålhandelens varetransaktioner. Ifølge forslaget skal grundlaget tilvejebringes gennem oplysninger fra stålhandelen samt fra toldvæsenet.

Lovforslagets formål er at tilvejebringe den nødvendige hjemmel hertil.

[Statsministeren]

Industriministeren vil give folketinget en redegørelse om industripolitik.

JUSTITSMINISTEREN:

Ændring af retsplejelovent og færdselsloven. (Behandling af straffesager, isolation, varetægtsfængsling m.v.).

Forslaget er en genfremsættelse af det forslag, som blev fremsat i folketingsåret 1982-83.

Lovforslaget indebærer, at påtalekompetencen vedrørende hyppigt forekommende og typisk ukomplicerede straffelovsovertrædelser overføres fra statsadvokaterne til politimestrene. Efter lovforslaget udvides endvidere adgangen til udenretlig afgørelse af straffesager, navnlig således at der bliver mulighed for at afgøre bødesager om spiritus- og promillekørsel med udenretlig vedtagelse af bøde og frakendelse af førerret. Forslaget tilsigter herudover en væsentlig begrænsning af anvendelsen af isolation af varetægtsarrestanter, dels ved at nedbringe isolationshyppigheden, dels ved en afkortning af isolationstiderne. Endelig tager forslaget sigte på at udvide adgangen til varetægtsfængsling i visse kvalificerede sager om vold mod sagesløs.

Lov om gennemførelse af konventionen om lovvalget i kontraktsforhold m.v.

Konventionen, der er udarbejdet mellem EFs medlemslande, harmoniserer de internationale-privatretningsregler om, hvilket lands lovgivning der skal anvendes mellem parterne i et internationalt kontraktsforhold.

I forbindelse med reglerne om gennemførelse af konventionen vil der blive foreslået en ændring af loven om international-privatretningsregler for løsørekøb, således at forbrugerkøb undtages fra lovens anvendelsesområde. De danske civilretlige forbrugerbeskyttelsesregler vil herefter skulle anvendes, selv om sælgeren bor i udlandet.

Ændring af lov om retsafgifter. (Betalingsfor tinglysningssekspeditioner).

Lovforslaget indebærer, at der indføres en særlig retsafgift som betaling for domstolens foretagelse af tinglysningssekspedition.

Ændring af adoptionsloven. (Godkendelse som adoptant, ankeregler m.v.).

Forslaget er en følge af debatten i folketinget i foråret 1983 og retsudvalgets møde med adoptionsnævnet om kriterierne for godkendelse som adoptant og justitsministeriets indflydelse herpå.

Forslaget vil indebære, at justitsministeren tillægges kompetence til at fastlægge de generelle retningslinjer for godkendelse som adoptant. Det er hensigten herved at lempe kravene i forbindelse med adoptionsgodkendelse, bl. a. kravene til den adoptionssøgendes alder og samlivets varighed. Ved udformningen af forslaget vil der endvidere blive lagt vægt på at skabe grundlag for en forenkling af undersøgelserne i adoptionssager i forbindelse med en omstrukturering af kompetencen til at godkende adoptionssøgende.

Ændring af konkursloven. (Gældssanering og betalingsstandsning).

Folketinget har den 2. juni 1983 vedtaget et beslutningsforslag, hvorefter regeringen opfordres til at fremsætte lovforslag om gældssanering, således at ordningen kan finde anvendelse såvel i som uden for konkurs.

Ud over særlige regler om gældssanering vil lovforslaget indebære ændringer af konkurslovens regler om betalingsstandsning med henblik på at sikre kreditorerne en bedre indflydelse på forløbet af anmeldte betalingsstandsninger.

Ændring af våbenloven. (Glatløbede haglevåbener).

Forslaget indebærer indførelse af en kontrolordning for glatløbede haglevåbener med henblik på at modvirke misbrug af disse våben.

Forslaget er en genfremsættelse af det forslag, der blev fremsat i folketingsåret 1982-83.

Lov om erstatningsansvar.

Forslaget vil bl. a. indebære regler om udmåling af erstatning for tab ved personskade og tab af forsørger, ansvar for skade, der er dækket af forsikring, og arbejdstagerens ansvar samt en almindelig lempelsesregel. Som grundlag for lovforslaget foreligger to betænkninger afgivet af justitsministeriets erstatningslovudvalg.

[Statsministeren]

Forvaltningslov.

Lov om offentlighed i forvaltningen.

Ændring af lov om folketingets ombudsmand.

Med de tre forslag gennemføres en forvaltningsprocesreform.

Forslaget til en generel forvaltningslov tilsigter at regulere en række centrale spørgsmål om forvaltningens sagsbehandling: speciel inhabilitet, parters aktindsigt, partshøring (kontradiktion), klagevejledning og begrundelse af forvaltningsafgørelser. Der er i det væsentlige tale om en lovfæstelse af de almindelige retsgrundsætninger, der har fundet udtryk navnlig i de senere års ombudsmandspraksis.

Der vil formentlig endvidere blive tale om at medtage generelle regler om tavshedspligt på grundlag af den betænkning om tavshedspligt, som et udvalg under justitsministeriet forventes at afgive i oktober måned 1983. Gennemførelsen af denne betænkning vil tillige nødvendiggøre ændring af straffeloven og tjenestemandsløven.

Forslaget til en ny offentlighedslov bygger på betænkning om offentlighedslovens revision (nr. 857/1978). Lovudkastet fremtræder som en ny lov, der bygger på systemet i den gældende lov, men som indebærer ændringer af en række enkeltbestemmelser.

Forslaget til ændring af lov om folketingets ombudsmand tilsigter at tilvejebringe hjemmel for, at de afgørelser, der træffes i henhold til forvaltningsloven og offentlighedsloven, vil kunne indbringes for folketingets ombudsmand.

Ændring af retsplejeloven. (Forhøjelse af byretsgrænsen, lægdommere i straffesager m.v.).

Lovforslaget vil bl. a. tage sigte på at nedbringe de berammelsestider ved domstolene, som den stigende tilgang af sager har medført. Derudover vil lovforslaget navnlig indeholde ændrede regler om lægdommeres deltagelse ved behandlingen af straffesager. De nævnte spørgsmål er for tiden genstand for overvejelser i retsplejerådet.

KIRKEMINISTEREN:

Lov om valg til menighedsråd.

Bestemmelserne om valg til menighedsråd har hidtil været optaget i lov om menighedsråd. En modernisering af gældende bestemmelser om udarbejdelse af kirkelige valglistes vil være nødvendig inden menighedsrådsvalget i november 1984. Efter forslaget skal valglistes fremtidig kun udarbejdes i de menighedsråds kredse, hvor afstemning finder sted.

Lov om menighedsråd.

Som følge af udskillelsen af menighedsrådslovens valgbestemmelser til en særlig valglov forelægges forslag til lov om menighedsråd vedrørende rådernes virksomhed. Det foreslås, at formanden for menighedsrådet skal vælges blandt de folkevalgte medlemmer, ligesom beslutninger om anvendelse af menighedsrådenes rådighedsbeløb decentraliseres.

Lov om folkekirkens økonomi.

I forbindelse med den stedfindende revision af de kirkelige hovedlove vil det være naturligt at samle reglerne om den kirkelige ligning, om folkekirkens kapitalforhold og om byrdefordelingen mellem stat og folkekirke i en særlig lov om folkekirkens økonomi. Den lokale kirkelige budgetlægning og regnskabsførelse foreslås rationaliseret, således at menighedsrådene kun får én kasse, kirkekassen, at administrere.

Der overvejes en særlig indsats med henblik på at sikre de kulturværdier, som de gamle kirker repræsenterer.

Lov om adgang til præstestillinger i folkekirken.

Efter at spørgsmålet om ændring af lov om adgang til præsteembeder i folkekirken har været behandlet i et udvalg, vil der blive fremsat forslag til en ny lov med det hovedsigte, at der skal være adgang for en bredere personkreds end nu til at søge præstestilling – samtidig med at det sikres, at ansøgerne har den fornødne teologiske viden.

LANDBRUGSMINISTEREN:

Lov om rentesaneringsydelse til landbruget m.v.

Forslaget er med enkelte ændringer en genfremsættelse.

[Statsministeren]

Loven åbner mulighed for at tildele visse landmænd med gæld over 45 pct. og med behov for støtte en rentesaneringsydelse til nedbringelse af renteudgiften på fastforrentet prioritetsgæld. Tilskuddet vil blive ydet i 8 år. De sidste 4 år vil tilskuddet blive nedsat hvert år med 20 pct. Tilskuddet er indkomstskattepligtigt. Det ventes, at ca. 25.000 landmænd vil blive omfattet af ordningen.

Ændring af lov om statsgaranti for lån og rentetilskud til visse landmænd. (Gældssaneringsloven).

Forslaget vil alene indeholde en udskydelse af fristen for indgivelse af ansøgning om garanti for lån og rentetilskud fra 30. september 1983 til 1. januar 1984.

Der henvises til det af landbrugsministeren den 11. marts 1983 fremsatte lovforslag som affattet efter afstemningen i folketinget ved 2. behandling den 1. juni 1983.

Lov om bekæmpelse m.m. af planteskadegørere.

Den gældende lov om bekæmpelse af farlige plantesygdomme og skadedyr kan efter 25 år ikke længere anses som tidssvarende.

Forslaget indeholder mindre redaktionelle ændringer, som er begrundet i udviklingen på det plantesundhedsmæssige område siden 1957, herunder EF-harmoniseringen i 1981 af bestemmelserne om indførsel og udførsel af planter og planteprodukter. Endvidere fastlægger forslaget konkrete kontrolbeføjelser for statens plantetilsyn, som savnes i den gældende lov.

Lov om margarine m.v.

Formålet med lovforslaget, der er under udarbejdelse i et særligt i dette øjemed nedsat udvalg, er en modernisering af lovgivningen på dette område, som på flere punkter må anses for forældet.

Ændring af lov om støtte til modernisering af jordbrugsbedrifter og af lov om tilskud til fremme af regnskabsføring i jordbrugsbedrifter.

Det til grund liggende EF-direktiv udløber efter en midlertidig forlængelse med udgangen af 1983.

Forslag til de efter 1983 gældende direktivregler foreligger endnu ikke, men det må

forventes, at der vil blive tale om ikke uvæsentlige ændringer med deraf følgende behov for ændring af ovennævnte love.

Landbrugsministeren vil muligvis give folketinget en redegørelse om landbrugets økonomiske forhold.

MILJØMINISTEREN:

Ændring af lov om genanvendelse af papir og drikkevareremballager.

Loven indeholder bestemmelse om revision i folketingsåret 1983-84. For at vurdere den gældende lovs funktion er der under miljøstyrelsen nedsat et udvalg med repræsentanter for Kommunernes Landsforening, Amdsrådsforeningen og Industrirådet. Det overvejes ved revisionen at foreslå en bredere statslig tilskudsordning til genanvendelse omfattende flere materialer end den gældende lov.

Ændring af lov om tilskud til nedbringelse af okkergener i vandløb.

Den nuværende 3-årige forsøgsperiode vedrørende okkerbekæmpelse i vandløb, søer og havet udløber den 1. juli 1984. En samlet redegørelse for forsøgsperioden vil foreligge på dette tidspunkt. Den tidligere miljøminister gav i 1982 tilsagn om forud for okkerstøttelovens ophør at give en redegørelse for erfaringerne med lovens administration og herunder være positiv over for en videreførelse af okkerstøtteordningen.

Der vil stadig være behov for at kunne yde landbruget tilskud til bekæmpelse af okkerforurening. Endelig stillingtagen til den fremtidige okkerbekæmpelse vil først kunne ske i efteråret 1984, når folketinget har debatteret redegørelsen om forsøgsordningen. Den gældende lov om støtte til nedbringelse af okkergener i vandløb foreslås derfor forlænget indtil den 1. januar 1985, således at det også efter den 1. juli 1984, og indtil formen for den fremtidige okkerbekæmpelse er besluttet, vil være muligt at yde landbruget det nødvendige tilskud til bekæmpelse af okkergener.

Ændring af lov om kommuneplanlægning.

Som et led i det iværksatte arbejde med forenkling af miljøministeriets lovgivning

[Statsministeren]

kan der blive tale om ændring af bl. a. kommuneplanlovens regler om lokalplanpligt og lovens bestemmelser om proceduren for gennemførelse af ændringer af lokalplaner og kommuneplaner.

Der vil eventuelt også kunne blive tale om ændringsforslag som følge af arbejdet i udvalget vedrørende håndhævelse af bygge- og miljølovgivningen.

Ændring af lov om lands- og regionplanlægning og lov om regionplanlægning i hovedstadsområdet.

Som et led i det iværksatte arbejde med forenkling af miljøministeriets lovgivning kan der blive tale om en forenkling af de to loves bestemmelser om regionplantillæg.

Lov om trafikstøtte til de små øer.

Den nuværende forsøgsordning fra 1975 med trafikstøtte til de små øer udløber med udgangen af finansåret 1983 og ønskes afløst af en permanent støtteordning fastsat ved lov.

Et udvalg under miljøministeriet har afgivet en redegørelse om småøernes trafikproblemer og herunder fremsat forslag til en fremtidig støtteordning. Lovforslaget vil blive udarbejdet bl. a. på dette grundlag.

Erfaringerne med den hidtidige trafikstøtteordning har været meget positive.

Der vil muligvis endvidere blive fremsat følgende forslag:

Ændring af lov om by- og landzoner.

Som et led i det iværksatte arbejde med forenkling af miljøministeriets lovgivning kan der blive tale om ændring af lovens bestemmelser om zonetilladelse til visse kategorier af byggearbejder m.v. Der vil også kunne blive tale om ændringsforslag som følge af arbejdet i det udvalg, der undersøger mulighederne for at tilvejebringe en udvidet adgang til tilbageførelse af arealer til landzone.

Ændring af lov om naturfredning.

Som følge af de kommunale og amtskommunale forslag til forenklinger kan der blive tale om visse ændringer i naturfredningsloven, bl. a. i bestemmelserne om bygge- og beskyttelseslinjer.

Endvidere kan der blive tale om ændringer i lovens bestemmelser om fortidsminder i

sammenhæng med ændring af museumsloven og loven om historiske skibsvrag.

Endelig kan der blive tale om mindre justeringer som følge af administrationen af Washingtonkonventionen om beskyttelse af udryddelsestruede vilde dyr og planter og andre internationale konventioner.

Ændring af forskellige miljøministerielle love.

Udvalget om håndhævelse af bygge- og miljølovgivningen har afgivet betænkning i maj 1983. Eventuelle lovændringer som følge heraf vil berøre en række af de miljøministerielle love, der regulerer fast ejendoms anvendelse m.v.

Lovforslag vedrørende foranstaltninger til nedbringelse af svovldioxidforureningen fra kraftværker m.v.

Miljøministeren har over for folketinget givet tilsagn om at fremlægge redegørelse om forsurening m.v., når arbejdet i miljøstyrelsens forsursudvalg er afsluttet. Redegørelsen skal forelægges så betids, at tinget i folketingsåret 1983-84 kan tage stilling til en eventuel fornøden lovgivning vedrørende indgreb mod forureningen fra kraftværker m.v.

Miljøministeren vil give folketinget redegørelser om:

- De små øers situation og problemer i bredeste forstand.
- Friholdelse af basislevnedsmidler for farve- og aromastoffer m.v.
- Ernæringspolitik.
- Okker.
- Forsuring.
- Sikkerheden af nukleare anlæg og deponeeringsmuligheder for radioaktivt affald.

MINISTEREN FOR GRØNLAND:

Lov for Grønland om stednavne.

Ved lovforslaget overføres kompetencen vedrørende stednavne i Grønland til Grønlands hjemmestyre.

Ændring af lov for Grønland om erhvervs-mæssigt fiskeri, fangst og jagt.

[Statsministeren]

Lovforslaget indeholder ændringer som følge af, at kompetencen til regulering af grønlandsk fiskeri delvis er overgået til Grønlands hjemmestyre pr. 1. november 1980.

Endvidere indeholder lovforslaget enkelte ændringer i sanktionsbestemmelserne.

Ændring af lov om rettens pleje i Grønland.

Lovforslaget medfører en forenkling af reglerne om inddrivelse af det offentlige krav på betaling af el, vand, varme og renovation.

Lov om overførsel af Den kgl. grønlandske Handels produktions- og salgsvirksomhed til Grønlands hjemmestyre.

Ændring af lov om Den kgl. grønlandske Handel.

Lov for Grønland om erhvervsstøtte.

Lovforslagene tilsigter en overførsel af Den kgl. grønlandske Handels produktions- og salgsvirksomhed og af erhvervsstøtteområdet til Grønlands hjemmestyre.

Ændring af lov om tilskud til Grønlands hjemmestyre og de grønlandske kommuner.

I lovforslaget foreslås ydet et tilskud til hjemmestyret i forbindelse med overførsel til hjemmestyret af EFG-basisuddannelsen på handels- og kontorområdet og integration af televæsenets etatsuddannelse med EFG-uddannelsen under hjemmestyrets uddannelsesinspektorat.

Ændring af lov om statens tjenestemænd i Grønland.

Lovforslaget tilsigter bl. a. at bringe dispensationsnævnets virksomhed til ophør. Spørgsmålet om ophævelse af dispensationsadgangen kræver i medfør af den grønlandske tjenestemandsskuds kapitel 10 forhandlinger med tjenestemændenes centralorganisationer.

Endvidere foreslås en ændring af reglerne om betalingen af boligbidrag for de til statens tjenestemænd i Grønland anviste boliger bortset fra de relativt få egentlige tjenesteboliger. Reglerne vil for fremtiden helt udgå af tjenestemandsskudsloven for Grønland, således at statens tjenestemænd i Grønland, der bebod

anviste boliger, for fremtiden betaler husleje, indretter, vedligeholder og benytter boligen under ansættelsen efter samme retningslinjer som øvrige lejere, hvilket vil sige efter de til enhver tid gældende regler for offentligt ejede ejendomme m.v. i Grønland. Denne ændring skal ses i sammenhæng med gennemførelsen af 2. etape af den nye boligsubsidieordning i Grønland, som forventes gennemført pr. 1. januar 1984.

MINISTEREN FOR KULTURELLE ANLIGGENDER:

Ændring af lov om statstilskud til museer m.v.

Loven indeholder bestemmelse om revision i folketingsåret 1983-84. Forslaget indeholder en udvidelse i forhold til den gældende museumslov, idet alle museer under kulturministeriet foreslås samlet i en fælleslov.

I sammenhæng hermed indeholder lovforslaget en generel beskrivelse af museernes opgaver, ligesom der er lagt op til en egentlig fordeling af arbejdsopgaverne og et samarbejde omkring disses løsning. Lovforslaget indeholder desuden et særligt kapitel om museernes varetagelse af arkæologiske opgaver.

Som en konsekvens af disse omlægninger vil også loven om beskyttelse af historiske skibsvrag m.v. blive søgt ændret eller eventuelt ophævet som selvstændig lov.

Endelig indeholder lovforslaget forskellige nødvendige justeringer af bestemmelserne i den gældende museumslov.

Ændring af lov om ophavsretten til litterære og kunstneriske værker.

Ændring af lov om retten til fotografiske billeder.

Forslagene, som fremsættes på grundlag af delbetænkninger og udtalelser fra udvalget vedrørende revision af ophavsretslovgivningen, vil bl.a. dreje sig om følgende:

- gennemførelse af en aftalelicensbetemmelse for fotokopiering inden for undervisningssektoren;
- nye bestemmelser om arkivering af udsendelser i radio og fjernsyn;
- bestemmelse om regulering af forholdet mellem ophavsretsloven og offentlighedsloven;

[Statsministeren]

- spørgsmålet om ændring af ophavsretslovens § 17 om optagelser fra radio og fjernsyn til undervisningsbrug, som på grund af en revisionsbestemmelse skal forelægges folketinget i 1983-84;
- ændring af påtale- og sanktionsbestemmelserne i de to love.

Herudover kan der blive tale om nye bestemmelser om rettighedsclearing i forbindelse med kabelspredning af radio- og fjernsynsprogrammer og nye bestemmelser om beskyttelsen af udøvende kunstnere m.v.

Ændring af lov om musik.

Musikloven vil blive foreslået ændret således, at der sikres styring af de statslige udgifter på landsdelsorkesterområdet.

Ændring af lov om teatervirksomhed.

Teaterloven vil blive foreslået ændret således, at der sikres styring af de statslige udgifter på landsdelssceneområdet, at administration af teaterabonnementsordningen forenkles, og at visse normer for budgettering efter den gældende lovgivning, herunder for egnsteatrene, ophæves.

Ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed.

Genfremsættelse af det i sidste folketingsår fremsatte forslag om fordeling af radio- og fjernsynsprogrammer ved hjælp af fælles antenneanlæg m.v.

Ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed.

I lys af mediekommissionens betænkning nr. 986/1983 vil der blive fremsat lovforslag, der kan danne grundlag for, at der uafhængigt af Danmarks Radio tilvejebringes et øget udbud af dansk TV.

Folketingsbeslutning om ratifikation af ændring af den nordiske kulturaftale.

Ændringen giver embedsmænd fra Færøerne, Grønland og Åland mulighed for at deltage i den nordiske embedsmandskomitè møder.

Ministeren for kulturelle anliggender vil give folketinget redegørelser om:

- Eliteidrætten.
- Kulturpolitik.

MINISTEREN FOR NORDISKE ANLIG- GENDER:

Folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af overenskomst af 15. juni 1983 om ændring af samarbejdsoverenskomsten af 23. marts 1982 mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige.

Overenskomsten af 23. marts 1962 (Helsingforsaftalen) indeholder de grundlæggende regler for det nordiske samarbejde. Bortset fra artikel 58 om årlig fastsættelse af fordelingsnøglen for Nordisk Råds fælles udgifter skyldes samtlige ændringer Nordisk Råds og de nordiske regeringers beslutning om at give Færøerne og Åland øget repræsentation i Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd og at give Grønland samme repræsentation i disse organer.

MINISTEREN FOR OFFENTLIGE AR- BEJDER:

Lov om privatbaner.

Et udvalg har gennemgået den gældende lovgivning. Der vil fremkomme forslag om såvel en forenklet lovgivning som en forenklet administration. Således vil privatbaneudvalget blive foreslået nedlagt.

Ændring af lov om hyrekørsel.

I forbindelse med den igangværende regelsanering foregår der overvejelser om en ændring af hyrekørselsloven, hvorved bl.a. lovens krav om mindste størrelse på en hyrevogn opgives. Samtidig søges vandelskravene til en bevillingshaver skærpet.

Lov om ændringer i vejlove.

Bestemmelserne i lov om offentlige veje ændres således, at vejadgangsudvalgene nedlægges, og deres opgaver henlægges til vejbestyrelserne.

I forbindelse med regelsaneringsarbejdet har flere kommuner påpeget, at vejlovgivningen – specielt lov om private fællesveje – bør forenkles. Ministeriet vil i samarbejde med Kommunernes Landsforening fremkomme med forslag til revision af lovene, således at den praktiske administration af disse gøres lettere.

[Statsministeren]

Lov om visse hovedlandejevsstrækninger.

Der påregnes fremsat det sædvanlige årlige lovforslag om bemyndigelse til klassificering, projektering og anlæg af hovedlandeveje. Afgørelsen af forslaget indhold beror på forhandlinger med andre myndigheder, herunder amtskommuner og kommuner.

Ændring af postloven.

Der vil blive foreslået generelle takstforhøjelser til ikrafttræden i begyndelsen af 1984.

Ændring af lov om DSB.

Forslaget skal bl.a. gøre det muligt løbende at fastsætte ekstrataksten for passagerer uden gyldig rejsehjemmel, således at den er ens på strækninger med regelmæssig billetkontrol og strækninger uden regelmæssig billetkontrol.

Efter henstilling fra ombudsmanden vil det blive foreslået, at der i loven indføres regler om realisation af uanbringelige og beskadigede forsendelser af bagage og gods. Regler herom har hidtil været fastsat i befodringsreglementet.

Endvidere vil det blive foreslået, at de i loven gældende maksimalerstatninger for beskadiget og tabt gået gods overføres til befodringsreglementet.

Herudover vil der fremkomme enkelte andre mindre væsentlige ændringer.

Lov om erhvervelse af arealer m.v. til anlæg af en banestrækning fra København til Harrestrup Å.

Ved forslaget bemyndiges ministeren for offentlige arbejder til at erhverve de arealer m.v., der er nødvendige for anlæg af en enkeltsporet godsbane fra Københavns Godsbangård langs Køge Bugt frem til grænsen mellem Københavns kommune og Hvidovre kommune. På strækningen herfra til Avedøre station vil godstrafikken blive udført af S-banen. Herfra anlægges et sidespor til Avedøre Holme, der er sikret ved Hvidovre kommunes lokalplan.

Ændring af lov om luftfart.

Ændring af lovens § 70 b, der hjemler ret for politiet til at foretage eftersyn af personer, gods m.v. ved udpassage fra et flyvepladsområde, således at kontrollen, der tilsigter forebyggelse af tyverier og smuglerier,

tillige vil kunne udøves af flyvepladsens personale.

Såfremt internationale overvejelser om en samlet ratifikation af ændrede regler om luftbefordrerens ansvar tilendebringes i tide, vil der desuden blive fremsat forslag om ændring af lovens kap. 9.

Lov om udbygning af færgeoverfarten over Store Bælt.

I overensstemmelse med folketingets vedtagelse den 10. maj 1983 af beslutningsforslag om iværksættelse af 1. etape af sammenlægning af bil- og baneoverfarten på Store Bælt er der ved DSBs foranstaltning igangsat en række forundersøgelser knyttet til de pågældende anlægsarbejders gennemførelse.

Loven skal give ministeren bemyndigelse til at lade tilvejebringe de faste anlæg, der kræves for udflytning fra Nyborg til Knudshoved af et færgeleje til de brede jernbanefærger samt sportilslutning hertil.

Ved en vedtagelse af forslaget i folketingsåret 1983-84 vil de egentlige anlægsarbejder kunne igangsættes medio 1985, og ibrugtagning af anlægget vil formentlig kunne ske ultimo 1988.

Folketingsbeslutning om ratifikation af ændring af den nordiske samarbejdsoverenskomst på transport- og kommunikationsområdet.

Ændringen giver embedsmænd fra Færøerne, Grønland og Åland mulighed for at deltage i den nordiske embedsmandskomités møder.

Ministeren for offentlige arbejder vil give folketinget en redegørelse om den overordnede trafikpolitik.

MINISTEREN FOR SKATTER OG AF-
GIFTER:

*Lov om udskrivningsprocenten, regulerings-
tallet samt personfradrag for 1984 og ændring
af forskellige skattelove. (Ændring af regule-
ringsbestemmelser m.m.).*

Forslaget går ud på at fastsætte udskrivningsprocenten og personfradrag for 1984 samt regler om udskrivningsskala ved sømandsbeskatning for lønningsåret 1984. Desuden skal der ved forslaget fastsættes regule-

[Statsministeren]

ringstallet for 1984. De påtænkte udskrivningsregler nødvendiggør en ændring af visse af de grundbeløb, der reguleres efter udskrivningslovens § 4, og disse ændringer indgår derfor i lovforslaget.

Lov om udskrivningsprocenten samt reguleringstallet for 1985.

Forslaget går ud på at fastsætte udskrivningsprocenten for 1985 og regler for udskrivningsskala ved sømandsbeskatning for lønningsåret 1985. Desuden skal regulerings-tallet for 1985 fastsættes.

Ændring af lov om beskatning af pensionsordninger m.v.

Forslaget går ud på at udvide anbringelsesmulighederne for kapitalpensionsmidler til også at omfatte de af sparekasserne udstedte garantbeviser og beviser for ansvarlig indskudskapital samt eventuelt fast ejendom. Desuden skal muligheden for anbringelse i aktier udvides fra 20 pct. til 50 pct. af kapitalpensionsmidlerne.

Ændring af investeringsfondsloven, etableringskontoloven og eventuelt andre love.

Lovforslagets nærmere udformning afhænger af resultatet af skattelovrådets arbejde, der er iværksat på grundlag af den redegørelse, som leasingudvalget har afgivet. Forslaget vil blive udarbejdet i sammenhæng med den revision af reglerne om maksimalt deltagerantal og personlig arbejdsindsats, som blev vedtaget i maj 1983 ved ændring af investeringsfonds- og etableringskontoloven. Forslaget vil endvidere indeholde regler om konsekvenserne af, at betingelserne om deltagerantal og personlig arbejdsindsats i virksomheden ikke opfyldes.

Ændring af kildeskatteloven og ligningsloven.

Forslaget går ud på at tilpasse personfradragreglerne for pensionister samt reglerne om den skattemæssige behandling af visse sociale ydelser til de ændringer i den sociale pensionslov, som er gennemført i juni 1983.

Forslaget vil endvidere indeholde mindre tekniske ændringer i kildeskatteloven.

Ændring af lov om beskatning af pensionsordninger m.v.

Der skal efter aftale med EF-Kommissionen tilvejebringes hjemmel for, at pensionsopsparing optjent i Danmark under visse betingelser kan overføres til Fællesskabernes pensionsordning uden afgift, når danske tjenestemænd m.v. ansættes under Fællesskaberne.

Lovændringer som led i en skattereform.

Folketinget vedtog den 27. maj 1983 folketingsbeslutning om en skattereform.

I forslaget til en skattereform skal indgå en forlængelse af proportionalsskattestrækket og en sanering af fradragsområdet, herunder ændrede regler om den skattemæssige behandling af befordringsudgifter. I overvejelserne af reformen vil endvidere indgå selskabsbeskatningen, formuebeskatningen og spørgsmålet om beskatning af fonde, hvormod folketetinget den 3. maj 1983 vedtog en folketingsbeslutning.

Lov om aktiesparefonde.

Forslaget går ud på at indføre en aktiespareordning, således at det bliver fordelagtigt for skattepligtige personer at foretage opsparing, der kan tilføre erhvervslivet risikovillig kapital. Det overvejes at kombinere ordningen med de gældende regler for udstedelse af medarbejderaktier.

Lov om skatteyderes adgang til forsvarerbi-stand under skattemyndighedernes behandling af sager om strafansvar efter skattekontrolloven eller kildeskatteloven.

Efter forslaget kan såvel skattemyndighederne som skatteyderen tage initiativ til, at der beskikkes en advokat som forsvarer for skatteyderen.

I forbindelse med forslagets fremsættelse vil der eventuelt samtidig blive fremsat forslag til ændring af skattekontrolloven, således at kompetencen til at træffe administrativ afgørelse i skatteunddragelsessager flyttes fra ligningsrådet til statsskattedirektoratet.

Ændring af lov om beskatning af fortjeneste ved afståelse af fast ejendom.

Forslaget går ud på, at der ved opgørelsen af den skattepligtige fortjeneste skal indrømmes et fradrag svarende til størrelsen af den del af fortjenesten, der kan henføres til stig-

[Statsministeren]

ningen i kursen på ejendommens prioriteter i ejerperioden.

Ændring af kildeskatteloven og skattestyrelsesloven.

Forslaget tilsigter gennemførelse af en forenkling af selvangivelsen samt eventuelt fremrykning af slutopgørelsen.

Ændring af forskellige skattelove.

Forslaget vil tage sigte på i større omfang end efter de gældende regler at åbne mulighed for at udligne større udsving i indkomsten, herunder konjunktursvingninger.

Ændring af toldloven.

Forslag om ophævelse af bestemmelser i toldloven, der erstattes af bestemmelser i EF-forordninger. Forslaget vil medføre ændringer i forbrugsafgiftslovene, hvor disse henviser til de bestemmelser i toldloven, der ophæves.

Ændring af elafgiftsloven.

Forslaget vil muliggøre, at vindmølleejere får adgang til modregning i afgiften for leverancer fra elværkerne svarende til den elektricitet, der fra vindmøller er leveret til elværkerne.

Ændring af registreringsafgiftsloven.

Til afløsning af den midlertidige afgiftsfritagelse for eldrevne varevogne under 2 tons, der udløber ved udgangen af 1983, vil der blive foreslået en midlertidig fritagelse for eldrevne køretøjer (såvel varevogne som personbiler).

Forslaget vil endvidere indeholde en udvidelse af afgiftsfritagelsen for såkaldte mandskabsvogne.

Pristalsreguleringen af knækket i skalaen for beregning af registreringsafgiften, som er foretaget sidste gang den 1. juli 1983, foreslås forlænget ud over den 1. januar 1984. En fortsættelse af pristalsreguleringen vil forhindre, at afgiften stiger progressivt ved stigende priser.

Ændring af vægtafgiftsloven.

Ministerens beføjelse til at pålægge udenlandske køretøjer afgift foreslås ændret således, at det bliver muligt at pålægge uden-

landske køretøjer en afgift af samme størrelsesorden, som afkræves danske køretøjer ved kørsel i det pågældende land. Samtidig skal der ske en tilpasning til et EF-direktiv om afgiftslempelse ved jernbanetransport af lastbiler, der træder i kraft 1. januar 1995.

Ændring af momsloven og visse forbrugsafgiftslove.

Forslagene vil indeholde en teknisk ændring af nogle fritagelsesbestemmelser i momsloven og visse forbrugsafgiftslove som følge af, at bestemmelser i toldloven, hvortil disse love henviser, skal erstattes af EF-forordninger. Samtidig skal der for momsens vedkommende ske en tilpasning til to EF-direktiver om afgiftsfritagelse. Forslaget vil endvidere indeholde en ændring i momsloven, der fritager privates salg på auktion for moms.

SOCIALMINISTEREN:

Lov om social pension.

Der vil blive stillet forslag om en samlet nyredigering af pensionslovgivningen med forskellige ændringer af mere teknisk karakter. I dette forslag vil også indgå et udgiftsmæssigt neutralt forslag om ophævelse af indfødsretskravet for indvandrere med længerevarende tilknytning til Danmark, ændrede regler for danske statsborgeres adgang til pension i udlandet og ændrede regler for optjening af pension. Der vil desuden indgå et forslag om ændring af reglerne om inddragelse af pension for psykiatriske og somatiske patienter med henblik på at indføre ensartede regler for disse grupper, jfr. vedtagelse af folketingsbeslutning af 20. maj 1983 herom. Ikrafttræden pr. 1. april 1984.

Som følge af ændringerne i lovgivningen om de sociale pensioner skal der foretages konsekvensændringer i anden lovgivning, herunder lov om forsørgelse af militære invalider og sådannes efterladte i de sønderjyske landsdele og lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel.

Ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel.

Der foreslås en forhøjelse af det personlige bidrag til dagpengefonden fra 1 til 1,85 pct. med virkning fra 1. januar 1984.

[Statsministeren]

Ændring af lov om børnetilskud og andre familieydelse (Fravigelse af socialindkomst).

Det påtænkes som led i regelforenklingen at ophæve adgangen til at fravige socialindkomsten ved beregning af børnetilskud og ungdomsydelse.

Ændring af lov om børnetilskud og andre familieydelse (Nedsættelse af indtægtsgrænse og forhøjelse af aftrappingsprocent).

Der vil blive stillet forslag om nedsættelse af indtægtsgrænsen og forhøjelse af aftrappingsprocenten. Nedsættelsen af indtægtsgrænsen svarer til nedsættelse i 1983 fra 173.000 kr. til 161.000 kr. Aftrappingsprocenten forhøjes fra 6 pct. til 10 pct. Ikrafttræden 1. januar 1984.

Ændring af lov om social bistand (Betalning for hjemmehjælp).

Socialministeriet agter at gennemføre en forenkling af reglerne om betaling for hjemmehjælp. Overvejelserne nødvendiggør ændringer i bistanndslovens kap. 12 om Praktisk bistand i hjemmet.

Ændring af lov om social bistand (Hjælp til hjemmeboende handicappede børn og hjælp til anskaffelse af invalidebiler).

Der indføres i bistanndslovens § 48 en bemyndigelse til at fastsætte regler om, i hvilket omfang forældre selv skal afholde en del af merudgifterne ved forsørgelse af hjemmeboende handicappede børn. Formålet med bestemmelsen er at indføre en bagatelgrænse for hjælpen. I forbindelse med socialstyrelsens arbejdsgruppes rapport om mere enkle regler for invalidebiler vil det endvidere blive foreslået at ændre lovens § 58. Ikrafttræden 1. januar 1984.

I tilknytning til lovforslaget vil der administrativt ske en række justeringer vedrørende reglerne for støtte til invalidebiler og hjælpemidler.

Ændring af lov om social bistand (Kontanthjælp).

Det er besluttet, at der skal arbejdes videre i socialministeriets kontanthjælpsudvalg med kontanthjælpsforsøgene samt med overvejelser om andre former for revision af bistanndslovens kontanthjælpsafsnit, herunder om det er muligt at formulere bestemmelserne såle-

des, at tvivlsspørgsmål udelukkes, samtidig med at lovens grundprincipper om ydelser efter et individuelt skøn fastholdes. Udvalget skal udarbejde udkast til lovforslag i det omfang, ændringer findes påkrævet. Det forudsættes, at der ikke sker nævneværdig omfordeling mellem de forskellige persongrupper.

Ændring af lov om social bistand (Forældrebetaling i daginstitutioner).

Det foreslås at indføre trinvis afskaffelse (3 år) af kommunale tilskud, afskaffelse af socialpædagogiske fripladser samt sækning af forældreandelen for børn under 3 år til 30 pct. I tilknytning til lovforslaget vil der administrativt ske en gradvis forbedring af fripladsgrænserne.

Ændring af lov om socialforskningsinstituttet.

I januar 1983 iværksatte socialministeren en konsulentundersøgelse af socialforskningsinstituttet. Undersøgelsen, der blev afsluttet i juni 1983, vil give anledning til lovændring.

Der vil muligvis endvidere blive fremsat følgende forslag:

Lovgivning til opfølgning af den ældrepolitiske redegørelse.

Der er til rådighed fra den sociale pensionsfond: 1985: 754 mill. kr. – 1986: 892 mill. kr. – 1987: 897 mill. kr. Til opfølgning af den ældrepolitiske redegørelse i folketinget i januar 1983 kan der blive anvendt beløb fra pensionsfonden.

På baggrund af den ældrepolitiske redegørelse er der nedsat to arbejdsgrupper, der skal udarbejde forslag til løsning af samspilsproblemerne for pensionister og forslag til ensartede finansieringsregler på indeksbasis for opførelse af ældreboliger.

Stillingtagen til bl.a. arbejdsgruppernes arbejde kan resultere i forslag til ændret lovgivning både inden for socialministeriets område og inden for andre områder.

Ændrede finansieringsregler på det sociale område m.v.

Ændringer i finansieringsreglerne på det sociale og tilgrænsende område overvejes på baggrund af betækning 940/1981. Forslaget

[Statsministeren]

vil berøre en række ydelser og foranstaltninger.

Ændring af lov om børnetilskud og andre familieydelser (Normalbidragets størrelse).

Ændring af lovens § 24 med henblik på at skabe større grad af ligestilling mellem fadrens og moderens normalbidrag.

Socialministeriet overvejer forskellige modeller med henblik på at gøre forslaget udgiftsmæssigt neutralt.

Socialministeren vil give folketinget redegørelse om:

- Særforsorgens udlægning
- Forskellige sider af alkoholproblemet.
- Forskellige sider af narkoproblemet.

STATSMINISTEREN:

Ændring af lov om økonomisk bistand til et finansieringsinstitut for dagpressen.

Uændret genfremsættelse af lovforslag fremsat i 1982-83.

UDENRIGSMINISTEREN:

Lov om rettigheder og immuniteter for internationale organisationer m.m.

En ændring af den gældende lov er nødvendig for at muliggøre dansk ratifikation af den europæiske overenskomst af 6. maj 1969 om personer, der deltager i procesførelser ved Den europæiske Menneskerettighedskommission og Den europæiske Menneskerettighedsdomstol. Samtidig foretages en ajourføring og forenkling af loven.

Lov om ændret status for Grønland i De europæiske Fællesskaber.

Loven indeholder et samtykke til ratifikation af traktaten mellem de 10 medlemsstater vedrørende ændret status for Grønland i De europæiske Fællesskaber.

Samtidig ændres loven om Danmarks tiltrædelse af De europæiske Fællesskaber og loven om De europæiske Fællesskabers udvidelse med Grækenland, således at disse ikke længere gælder for Grønland. Det er muligt, at der inden for ministeriet for Grønlands ressource kan være behov for at fremsætte forslag til love, der skal dække områder, der

hidtil har været dækket af EF-retsakter. Arbejdet med at klarlægge dette spørgsmål er endnu ikke tilendebragt.

Folketingsbeslutning om ratifikation af rådsafgørelse om ændring af systemet vedrørende EFs egne indtægter.

De nugældende regler for EFs finansiering findes i Rådets afgørelse af 21. april 1970 angående udskiftning af medlemsstaternes finansbidrag med Fællesskabernes egne indtægter. Rådet træffer med enstemmighed bestemmelse herom, som medlemsstaterne vedtager i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser. Danmark tiltrådte rådsafgørelsen fra 1970 i forbindelse med vedtagelse af lovforslaget om Danmarks tiltrædelse af De europæiske Fællesskaber.

Det kan på indværende tidspunkt ikke vurderes, hvornår forhandlingerne i Ministerrådet om den fremtidige finansiering vil være afsluttet.

Folketingsbeslutning om dansk ratifikation af »Europa-Fonden«.

Aftalen om oprettelse af »Europa-Fonden« undertegnedes af de 10 EF-lande den 29. marts 1982 i forbindelse med højtideligholdelsen af EFs 25 års beståen.

Fonden har til opgave at øge den indbyrdes forståelse mellem befolkningerne i EF og fremme kendskabet til Europas kulturarv samt skabe større forståelse for europæisk integration.

Oprettelsesakten var oprindelig af Kommissionen foreslået som en EF-retsakt, men på grund af dansk modstand accepterede de øvrige medlemslande, at oprettelsen vedtoges som en almindelig mellemfolkelig aftale, der kræver ratifikation.

Udenrigsministeren vil give folketinget en redegørelse om INF-forhandlingerne i Genève.

UNDERVISNINGSMINISTEREN:

Ændring af lov om folkeskolen.

Det overvejes at ændre folkeskoleloven på en række punkter efter bl.a. forhandlinger med repræsentanter for folketingets uddannelsesudvalg.

[Statsministeren]

Der vil bl.a. blive åbnet mulighed for, at kommunerne kan etablere fritidsordninger på skoler i overensstemmelse med lokale ønsker og behov. Forslaget har været fremsat i folketingsåret 1982-83, men blev udsat med henblik på genfremsættelse som et led i det lovforslag om en række justeringer i folkeskoleloven, der længe har været planlagt fremsat i folketingsåret 1983-84.

Der vil endvidere blive foreslået regler, der tilsigter at bevare de små skoler samt bestemmelser med henblik på ændring af prøverne og indførelse af mulighed for samlæsning i børnehaveklasse og 1. og 2. klasse. Der vil eventuelt tillige blive fremsat forslag om nedsættelse af skolestartaldere.

Ændring af lov om styrelsen af kommunernes skolevæsen og af virksomhed efter lov om fritidsundervisning m.v.

Det overvejes at ændre skolestyrelsesloven under hensyntagen til de fremkomne regelsætningsønsker, bl.a. med henblik på bortfald af amtsrådenes resterende godkendelsesbeføjelser. Der vil eventuelt tillige blive stillet forslag om styrkelse af skolenævnene.

Ændring af lov om fritidsundervisning m.v. (Indførelse af deltagergebyr for deltagelse i folkeuniversitetskurser).

Efter forslaget indføres med virkning fra 1. august 1984 deltagergebyr for deltagelse i folkeuniversitetskurser svarende til det nuværende deltagergebyr for folkeuniversitetsforelæsninger.

Ændring af lov om gymnasieskoler og studenterkursus (Ændring af § 16).

I forbindelse med en ændret struktur for de humanistiske, naturvidenskabelige og samfundsvidenskabelige universitetsuddannelser lægges pædagogikum ind i universitetsuddannelserne. Det nødvendiggør en ændring af bestemmelserne i gymnasieskolelovens § 16 om pædagogikum. Samtidig søges der hjemmel til at forbeholde det nuværende pædagogikum efter uddannelsen for kandidater, der har fået ansættelse i gymnasieskolen.

Lov om amtskommunernes og Københavns og Frederiksberg kommuners overtagelse af statsgymnasierne.

Som led i videreførelsen af opgave- og byrdefordelingsreformen forventes der fremsat forslag til lov om at overføre statsgymnasierne og -kurserne til amtskommunerne og Københavns og Frederiksberg kommuner. Det vil i samme forbindelse blive nødvendigt at foretage konsekvensændringer i lov om kommuners og amtskommuners bidrag til statslige og private skoler og kurser. Endvidere påregnes det at ophæve § 5 i lov om fordeling af udgifterne til statsskoler og kommunale skoler. Der kan endvidere blive tale om bl.a. ændringer i lov om gymnasieskoler og studenterkursus.

Ændring af lov om godkendelse af handelskoler, tekniske skoler samt maskinmester- og maskinistiskoler og tilskud m.v. til disse skoler.

Det overvejes bl.a. dels at ændre den nuværende finansieringsform af lærlingeundervisningen, hvorefter staten dækker 80 pct. og amtskommunerne 20 pct. af de med undervisningen forbundne udgifter, således at staten fremover dækker 100 pct., dels at indføre en bemyndigelsesbestemmelse for undervisningsministeren til i særlige tilfælde at godkende, at undervisning, der afsluttes med en statskontrolleret prøve, ikke skal oppebære et driftstilskud på 100 pct., men kun på 84 pct.

Lov om teknika.

Loven skal erstatte loven om teknika fra 1962, som på flere punkter er forældet. Teknikumrådet, der har hjemmel i den gældende lov, tænkes erstattet med et nyt rådgivende organ fælles for alle ingeniøruddannelser. Bestemmelserne om bl. a. eksamenskommission og censorkollegium foreslås ophævet.

Ændring af lov om styrelse af højere uddannelsesinstitutioner.

De højere uddannelsesinstitutioner er blevet hørt om deres erfaringer med den gældende styrelseslov. Der vil blive fremsat forslag om ændring af loven. Det er endnu for tidligt at udtale sig om indholdet af ændringerne.

Undervisningsministeren vil give folkettinget redegørelser om:

- Rigshospitalets fremtidige fysiske rammer.
- Forskningens forhold.

Formanden:

Jeg skal oplyse, at statsministerens redegørelse vil blive sat til forhandling på folketingets møde torsdag den 6. oktober kl. 10.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.10.

Mødet udsat kl. 13.00

Herefter forlod Hendes Majestæt Dronningen, Hans kongelige Højhed Prinsen, Hendes Majestæt Dronning Ingrid og Hendes kongelige Højhed prinsesse Benedikte med følge samt repræsentanterne for højesteret gæstelogen, ledsaget af præsidiets medlemmer.

Mødet genoptaget kl. 13.10

Mindetale:**Formanden:**

Den 24. september afgik medlem af folketinget Lis Møller ved døden efter en svær sygdom.

Lis Møller var født i 1918 i København. Hun var plejedatter af grosserer Hans Marinus Jakobsen og hustru Alma Jakobsen.

Efter i 1935 at have taget realeksamen ved N. Zahles Skole uddannede hun sig som journalist ved Holbæk Amts Avis og Sorø Amts Dagblad i årene 1936–39. Hun var ansat i finansministeriet 1940–43, ved Nationaltidende 1945–49 og siden 1949 som programsekretær ved Danmarks Radio.

Allerede fra sin ungdom var Lis Møller engageret i politik. Hun var således medlem af KU og var fra 1940 til 1944 medarbejder og redaktionssekretær ved Konservativ Ungdom. Ved valgene i 1945 og 1947 opstilledes hun af de konservative i Odsherredskredsen. Lis Møller var medlem af folketinget for Det konservative Folkeparti for Søndre Storkreds fra november 1966 til december 1973 og for Københavns amtskreds fra december 1981 til sin død.

Såvel i som uden for folketinget gav Lis Møller sine kræfter og sin indflydelse i arbejdet for mennesker, der på grund af handicap eller sociale vanskeligheder havde det svært i samfundet.

Hendes indtrængende og velunderbyggede indlæg til støtte for mennesker i nød vil ikke blive glemt.

Der blev lyttet, når hun tog ordet i tinget.

Hendes stærke engagement i sociale spørgsmål parret med energi og en usædvanlig personlig fremstilling skabte en god grobund for synspunkter, som hun fandt betydningsfulde.

Hendes livsholdning og arbejdsindsats gjorde medlemskab af socialreformkommissionen i 1972, af børnekommissionen i 1976 og af ældrekommissionen 1979–81 selvfølgelig.

Som stifter af og formand for Boligforeningen for Enlige Mødre i 1966 og gennem sit arbejde i en lang række organisationer med socialt sigte har hun på enestående måde medvirket til at lette tilværelsen for mange nødstedte mennesker. Hun var således bl. a. stifter af og formand for Danske Daginstitutioner 1968–73, bestyrelsesmedlem fra 1973, medlem af hovedbestyrelsen for Foreningen for spastisk lammede fra 1968 og af Vanførefondens repræsentantskab fra 1968 og af forretningsudvalget fra 1973. Disse være nævnt som eksempler blandt mange organisationer, hvor Lis Møller har virket.

Bedst kendt i offentligheden blev Lis Møller gennem sit arbejde som medarbejder i radio og TV. I kraft af sin enestående evne til gennem samtaler med mennesker at få disse til at åbne sig og fortælle om deres ofte tunge og vanskelige livsskæbner lykkedes det hende at skabe interesse og forståelse for vanskeligt stillede mennesker i brede samfundskredse.

Vore tanker går i dag til Lis Møllers nærmeste efterladte.

Vi tænker også på de mange mennesker over det ganske land, som ved hendes død har mistet en varm forkæmper for social retfærdighed.

Vi vil minde Lis Møller med respekt og i taknemmelighed.

(Medlemmerne påhørte stående formandens mindeord).

Meddelelser fra formanden:**Formanden:**

[Formanden]

I skrivelse af 3. oktober 1983 meddeler finansministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til finanslov for finansåret 1984.
(Lovforslag nr. L 1).

I henhold til lov nr. 54 af 5. marts 1954 om det udenrigspolitiske nævn skal der foretages valg af 17 medlemmer og 17 stedfortrædere til det udenrigspolitiske nævn.

I henhold til lov nr. 185 af 28. april 1971 om nordisk samarbejde skal der foretages valg af 16 medlemmer og 16 stedfortrædere til Nordisk Råd.

I henhold til § 13 i lov nr. 372 af 23. december 1964 om valutaforhold m.v. skal der foretages valg af 17 medlemmer til folketingets valutaudvalg.

I henhold til lov nr. 342 af 23. december 1959 om det civile beredskab skal der ned sættes et udvalg på 11 medlemmer.

Med skrivelse af 28. september 1983 har folketingets ombudsmand fremsendt beretning for året 1982.

Eksemplarer er fremlagt i folketingets læseværelse.

Folketingets regnskab for finansåret fra 1. januar 1982 til 31. december 1982 er revideret. Et sammendrag vil blive optaget i Folketings tidende, tillæg B.

Medlemmer af folketinget *Albertsen (S)*, *Sønderby (V)*, *Yvonne Herløv Andersen (CD)*, *Grethe Kindberg Jørgensen (CD)*, *Gade (SF)*, *Flemming Jensen (KF)* og *Arne Melchior (CD)* har meddelt mig, at de på grund af ud-

sendelse i offentligt hverv ikke vil kunne give møde i tinget i mindst 7 dage, hvorfor de anmoder om orlov fra og med den 6. oktober samt om, at stedfortræderne må blive indkaldt.

Medlem af folketinget *Finn Jørgensen (KF)* har meddelt mig, at han ikke vil kunne give møde i tinget i mindst 7 dage, hvorfor han anmoder om orlov, jfr. folketingets forretningsordens § 42, stk. 3, litra c, fra og med den 6. oktober samt om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Skriftlig fremsættelse af forslag:**Finansministeren (Christophersen):**

Herved tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til finanslov for finansåret 1984.
(Lovforslag nr. L 1).

Forslaget er en uændret genfremsættelse af det den 17. august d.å. fremsatte forslag til finanslov for 1984.

Meddelelser fra formanden:**Formanden:**

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes onsdag den 5. oktober 1983 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 13.16
